

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNE

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
No. 7 New York, 16 Vasario (February) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1875.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30th St., New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed:
"TEVYNE" 307 W. 30th St., NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkauskas Editor (Redaktorius).

PRENUMERATA METUI:

Suvienytose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:
"TEVYNE" 307 W. 30th St., NEW YORK, N. Y.

KUR VIENYBE

VINCAS DAUNORA
NARIS 213 YOS **APTEKORIUS** KUOPOS S. L. A.

Užlaiko savo loconoi aptiekoj visokių vaistų ir nuo visų ligų. Kreipkitės pas savo anį šio antrašo
229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4th GATVĖS **BROOKLYN** NY

KUR SVEIKATA

TEN LINKSMYBE

Skaityk ir tēmyk, nes Jums yra reikalingos Daunoros skilvinės proškos.

Labai nasekminga gyduolė nuo visų vidurinių ligų, kaipo: sloginimas, dyvasios jausmas sunkumo ir skausmas skilvyj po valgiui, rugš-tus skonis, barnoj atsirugimas, gazai, dituruose, nerviskumas, nu-vaigimas, uzkietytas vidurių ir t. t. Daunoros skilvinės proškos su-rušina sveikatą, normaliską apetiną sugrazina ir stiprina visą orga-nizaciją. Preke \$1.00 prisistūniant per pačią \$1.10. Patarimai per ikas dovanai

Vincas Daunora
(Aptiekorius)

Dr. A. Sliupite-Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8

"BIRUTĖ"

LIETUVIŲ SPAUDOS VEIDRODIS

Savaitinis laikraštis, skiriamas visiems lietuviams, išeina kas penktyčia TILŽEJE (Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje)

"Birutė" yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, besirūpi-nas atgaivinti savo brolius tautiškai. Spausdina-mas lietuviškomis raidėmis. Eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus su reikalais prūsų lietuvių, žale to prancūza apie lietuvių tautišką ir kulturišką kilimą Didz. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

"Birutė" kainuoja visose Stv. Valstijose fiktai \$1.50 me-tams. Galima užsisakyti per A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st., New York, N. Y., arba stačiai "Birutes" išleistuvė-je, kurios adresas yra šioks:

J. Vanagaitis,

7 8 Wasserstrasse, Tiisit, Germany.

J. Skritulskas,

— NOTARIJUS IR AGENTAS —

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laiv-kortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greiči-ųjų laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmānau viso-kių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedi-mus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdzia. Užlai-kau svetainę mitingams ir veseilioms. Iš tolesnių miestų meld žiu atsišaukti per laiškų ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

S. L. A. knygų apgarsinimas.

Pražuvo. Vaizdėlis. Parašė V. K. Račkauskas. 1911 m. Išleidimas kningyno "Nauda." 15 pusl., kaina 10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Apie šią kningelę "Liet. Ūkininkas" šiaip rašo kningų peržvalgoje: "Tai vaizdėlis, parodantis, kaip mokyklų vyresnybė vienaip žiūri į turtingų tėvų mokinius. o kitaip į beturčių, pirmųjų gana didelius prasižengimus skaito paeinančiais iš ligos, o antruosius patįs savo pasielgimais pastumėję į neva prasižengimą paskui prikimba ir pavaro iš mokyklos. Parašyta gana dailiai ir lengva kalba. A." Kaina—10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Girnikas—Pašakarnis, Begėdis, Jonas. Pasakojimai. Parašė V. K. Račkauskas (Karolis Vairas). 1911 m. Išleidimas kningyno "Nauda". 42 pusl., kaina 25c. S. L. A. nariams tiktai—20c.

Tai trys dailiai parašytos iš išleistos apyskaitės ir lietuvių gyvenimo. Autoriaus, kurs jau žinomas mūsų dailioje literaturoje, stilius yra dailus ir mielai skaitoma. Patartina platinti, kad tuo būdu supažindinti visuomenę su dailiaja originališka literatūra. "Girnikas—Pašakarnis" kai kur pavartojama žemaičių tarmė.

Kaina 25c., S. L. A. nariams tiktai—20c.

Ko mus mokina žvaigždės? Pagal pasakojimą Jono Nazivino parašė K. Stiklelis. Išleido J. Nemas.

1909. Philadelphia, Pa. 32 pusl., kaina 10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Akyva ir lengvai parašyta kningelė. Verta pasiskaityti.

Reikalingi kriaučiai!

Jauni vaikinai, kurie yra mokinęsi siūti Lietuvoje o norėtų išmokti siuti vyriškas drapanas pagal šonaitinę—amerikonišką madą, tegul greitai atsišaukia apie išlygas susizinti laišku. (7)

J. P. Garmus

1329 St. Clair Ave. N. E.

Cleveland, Ohio.

Pajieškojimas.

Pajieškau savo dviejų brolių, Jono ir Petro Dumšių, apie 6 metus kaip susirašiau su Jonu, buvo Wisconsin valstijoje prie kirtimo girių, o dabar nežinau kur jis yra, gyvas ar miręs, o Petras apie 8 metus kaip buvo rašęs laišką iš San Paul Ill., nuog to laiko apie jį ir nieko nežinau. Dabar prie jų turiu svarbų reikalą, tad meldžiu, jie patįs ar kitas žinodami apie juos, duokit man žinių už ką būsiu dėkingas. Šiuo adresu: (8)

D. Dumša

5743 Bandera st.

Los Angeles, Cal.

Sustabdyta "Tėvynė."

Krasa (pačtas) iš Benld, Ill., praneša mums, kad šios ypotos neatsimančios "Tėvynės" iš krasos: A. Laukaitis, Box 155, K. Gavitis, Box 441, John Kalvaitis, Box 208, Tom. Klimavičia, Box 85

Malonėk te pranešti mums savo tikrąjį adresą, kad galėtume sustiprinti šią sąjungą.

"Tėvynės" administracija.

NAMINĖ MOKYKLA

- GRAMATIKA** anglišką kalbą mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
- VAIKŲ DRAUGAS** arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
- ARITMETIKA** mokintis rokadų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
- NAUJAS BUDAS** mokintis rašyti be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Katalogas Visiems Dykai!

Ko žnas žmogus mokantis skaityti privalo turėti mūsų Katalogą, kuriam atras daugelį visokių daiktų. Mūsų Banka priima pinigus užsėdymui ir moka 4-tą procentą. Siunčia pinigus ir parduoda laivakortes į visas dalis svieto, pigiaus kaip kiti. Spaudinam visokius drukoriškus darbus greitai, gerai ir pigiai. Reikalaudami katalogo prisiųskite 2c markę ant adreso:

GEO. A. PUPAUSKY & Co
2342 SO. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUSKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: 9 iki 11 išryto
Nuo 3 iki 5 po pietų
7 iki 9 vakare

Gyvenimas ir ofisas:
1749 So. Halsted st.
Chicago, Ill.

AKIS IŠAGZAMINUOJA DYKAI Pritaikant stiklus.

H. S. STONE

Akių Specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare
399a Broadway, arti A st. So. Boston, Mass.

Farmas Parduodu.

Lietuvių Kolonija, Michigan valstijoje, kur turi pirkę 105 lietuvių farmas, Mason County. Turiu pardavimui gyvenamų farmų su budinkais ir sodais, žemė: molis su smėle, juodžemis m aišytas. Turiu Lake County daugybę geros žemės, neišdirbtos farmoms, parduodu pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Atsiųskite, o tuojaus gausi lietuviška informacijų knygelę ir mapą dovanai.

Adresuok:

Anton Kiedis

(11)

Lake County

Peacock, Mich

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. Apleisti auksu ant 20 metu dubultavi dangteliai—viršai, puikiai išpjaustytas. Absoliutis tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Gvarentuotas ant 20 metu.** Ypatinga dovana: mes pasiūsimė tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nei vieno cento. Atminkite, jūs panašiai užmokėtumėte už tą patį laikrodį \$25.00. Pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo Labai puikus **AUKSU** aplietas **LENCIUGELIS** su pribalintu už **DYKĄ** prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago

Laiškas iš Dangaus.

Jei dar neturi knygelę Laiškas iš Dangaus, tai prisiųsk 4c. markėms, mes prisiūsime, o kas prisiūs sidabrinį dešimtuka draučiai įvyniojęs gramatoj arba 12c. markėms, tai mes prisiūsime Laiškas iš dangaus ir knygelę visoki receptai vaistų, kuri kožnam naudniga turėti. (7)

National Art Co.

96 Porter ave.

Brocton, Mass.

Rašykiteš prie Susiv. L. A.

Abraham Lincoln.

(103 m. sukaktuvėse).

12 d. vasario, kas metai, Amerikos gyventojai apvaikščioja gimimo dieną vieno didžiausių pasaulėje žmonių, Abraham'o Lincoln'o.

Šiçion paduosime kad ir trumpą jo gyvenimo aprašymą.

A. Lincoln (ištark: Linkoln) gimė Hardin'o pavieta, Kentucky valstijoje, 12 d. vasario 1809 metų. Jo tėvai buvo kilę iš Quaker'ių Pensilvanijos. 1816 m. jo tėvas apsigyveno dabartinėje Indiana valstijoje (Spencer pavieta) ir per 10 sekančiųjų metų būsiamasis Suvienytų Valstijų prezidentas ir didis karžygis už laisvę dirbo sunkius darbus tėvo ūkyje. Mokykloje jis išbuvo ne ilgiau, kaip vienerius metus ir tai su dideliais laiko tarpais. Kuomet jo tėvas, 1830 m., persikraustė į Illinois valstiją, jis netik dirbo prie statymo namų, bet drauge su vienu pagelbininku pratiešė rėles ant 10 akerių ilgio žemės ploto. 1831 m. jis dirbo New Orleanse prie laivų statymo, o paskui New Saleme įstojo už klerką į krautuvę, kur likos savininku laivo. 1832 m. pasiduoda liuosnoriu į kariumenę, keliaujančią į taip vadinamą Black Hawk karę.

Neturėdamas daug pasisekimo krautuvėje, jis gavo vietą paçtoriaus (postmaster) New Salem'e; çia jis kas vakaras skolinosi nuo tūlo savo kaimyno tiesų kningas, iš kurių skaitė ir mokinosi naktimis, o rytmeçiais tas kningas gražindavo jį savininkui. Mokslas nenuėjo už dyką. 1834 m. miestelio piliečiai išrenka Lincoln'ą į valstijos Legislaturą ir tame urėde jis išbuvo iki 1840 metų.

1836 metuose, vos 27 m. amžiaus būdamas, Lincoln'as gauna tam tikrą valdžios pavelijimą užsiimti advokatura ir atdaro savo ofisą Springfield'e, kur ir gyvena iki jį išrenka Suvienytų Valstijų prezidentu.

Iki pasiekė prezidento vietą, jis gana ilgai darbovosi savo mieste ir visada ir visame kame buvo tyras ir teisingas. 1846 m. patekęs į Suvienytų Valstijų Kongresą jis kovoja prieš tai, kas turėjo būti tuo metu prašalinta iš valstijos gyvenimo. Pabaigęs savo terminą Kongrese, Lincoln'as vėl užsiima advokatura ir ima veiklą dalyvumą visos šalies politikoje. Pagalios 1860 metuose, rudenį, tampa išrinktas Suvienytų Valstijų prezidentu ir prezidento vietą užėmė 4 d. gegužės m. 1861 m.

Tais laikais, kaip žinome, Suv. Valstijose, o ypačingai pietinėse valstijose pilniausiai žydėjo vergija. Už paliuosavimą vergų iškilo žinomoji Suv. Valstijų Civiliškoji Karė (Civil War), kurioje stoji pietinės valstijos, norėjusios užlaikyti vergiją, prieš žmonių valstijas, buvusias už vergijos paliuosavimą. Tame mete Lincoln'o teisingumas, begalinis darbštumas ir pasišventimas apsireiškė pilnai, ir visos Suv. Valstijos matė tatau. Pagalios 1 d. sausio, 1863 metų, Lincoln'as apskelbia garsų raštą, kuriuom paliuosuota iš vergijos suvirš 4 milijonai vergų. Tas raštas yra vadinamas "Emancipation Proclamation". Historikai

tą raštą jo svarbos atžvilgiu sulygina su Magna Charta Libertatum (Didysis Laisvių Raštas), kuriuo Anglijos gyventojai likos prileisti prie šalies valdymo, ir su Declaration of Independence, t.y. raštu, apskelbusiu išsiliuosavimą Suvienytų Valstijų iš po Anglijos valdžios.

Žmonės pažino Lincolną ir apvertino jį. 1864 m., atėjus ir vėl rinkimams, jis likos išrinktas antram terminui. Pradžioje 1865 m. jam teko pūdziugti, kad Civiliškoji Karė užsibaigė. Jo idealas — paliuosavimas iš vergijos 4 milijonų negrų, — jau pilnai įsikūnijo ir jam nebegrėšė pavojus.

Neilgai jis tepagyveno po tam. 14 d. balandžio 1865 metų tūlas fanatikas aktorius, Wilkes Booth, peršovė Lincoln'ą, buvusį tą vakarą Ford'o teatre, Washingtone. Ant rytojaus jis pasimirė. Bet jo didelis darbas pasiliko ir kas metas milijonai žmonių mini jo vardą ir milijonai motinų stato jį paveizda savo sūnums.

Iš tų trumpų sakinių, kuriais apipiešėme Lincoln'o gyvatą, skaitytojas gali matyti, kad energija, darbštumas ir teisingumas netik pagelbėja paçiam žmogui iš žemo iškilti augštyn, bet dar-gi tuo iškiliu padaroma nauda visai žmonijai. A. B. C.

Dėlko nėra santaikos?

Kas tēmija į šiandykštį mūsų gyvenimą ir mato jame tiek nesusipratimų, tas būtinai pasiklausia save: dėlko nėra santaikos? Kas tokio įvyko, kad mēs vieni kitų nebesuprantame, vieni nuo kitų skiriamės, vieni kitų darbus trukdome? Dėlko nėra santaikos?

Į tą klausimą gal ir neįješkoma atsakymo. Mat, gyvenimas taip mus pasigauna, kad kovoje už sausą duonos plutą mēs viską užmirštame ir santikiuose su kitais elgiame ne taip, kaip pasielgtume, jai pačių aplinkybės būtų kiek nors lengvesnės; ir, žinoma, nesirūpiname labjaus atsidėjus tēmyti į kitus žmonės, o ypatingai į save. Į save tēmydami ir save pažindami — pažinsime kitus žmones. Teisingai yra sakoma, kad "žmonės yra tokie, kokiais mēs norime juos matyti; jai žiūrėsime į žmones piktomis akimis ir pikto juose jieškosime — jie mums piktais ir atrodys; žiūrėdami į žmones geromis akimis ir jieškodame juose gerų ypatybių — mēs tuos žmones matysime gerais". Tikrai taip yra.

Mēs to nesilaikome. Mūsų paziūros taip susidėjo, kad, žiūrėdami į kitus žmones, visados matome juos nelabais; o apie save mēs taip niekadoms nedrįstame pamąstyti. Žinoma, šiçion tegalima kalbėti apie mus pačius ir mūsų viešuosius santikius.

Pastarųjų laikų mūsų viešieji santikiai taip labai susidarkė, kad ne vienas gal pamąsto: kas bus toliau? Mēs visame kame dalinamėsi į lystis (abazus), mēs vieni kitų darbus išniekiname; nepatinkamus sau, ar kitaip mąstančius, ar neinančius su mumis iš vieno mēs purvais apdrabstome kur ir kaip galime. Pagalios net ir idėos darbuose, sulig kurių principališkai

gal ir sutinkame, nesueiname krūvon, neveikiame iš vieno, bet vieni kitiems pakišame koją, vieni kitų darbus trukdome. Ir to viso pasekmė — neatsieksime savo tikslų, kad jie būtų ir gražiausie. Juk negirdėtas dar dalykas, kad supuvusi sėkla pagimdytų sveiką vaisių.

Ištikrųjų labai klysta tie žmonės, kurie minioje neauklėja švelnesnių jausmų, o vien sėja rūstavimus ir kerštavimo dvasią. O daro jie tai, kad, savęs nepažinę, kaip reikia, paviršutiniai į viską žiūri. Paviršutiniai žiūrėdami į save, paviršutiniai žiūrime į kitus: pertat tankiai gali atsitikti, kad varį palaikome auksu, o auksą variu. Pertat įvyksta, kad organizacijos, į kurias tie patys žmonės darbininkai priklauso, tarp savęs varžosi, barasi, kerštuoja; pavieniai asmenys net gero ir naudingo žodžio tribuną — mūsų laikraščius — panaudoja t i k t a i t a m, kad niekinti kitus, trukdyti jų darbą ir tą darbą taip pat išniekinti. Tokių žmonių šitaip žiūrima: ansai žmogus yra niekingas, tad ir jo darbas toks pat. Bet tų žmonių, mokančių taip lengvai ir pigiai apvertinti kitus, niekad nepasiklausoma savęs: "o koks aš pats esmi?"

Savęs nenorime ir nebandome pažinti, pertat pas mus ir nėra santaikos. Ir vargiai bus, jai mes ir toliau panaudosime laikraščius, prakalbas ir t. p. ne žmonių jausmų ir proto lavinimui geron linkmėn, ne tam, kad skelbti jų tarpe vienybės, santaikos ir meilės žodžius, o tam, kad savo asmenį išaugštinti, o kitą paniekinti. Tėmijau kasžinkur pasakytus žodžius: "Daugiau padaro žmonėms blėdies žmogus, kurs, savęs nepažinęs ir neišstobūlinęs, eina kitus mokinti, negu dešimts žmonių padaro gero, kurie mokina kitus, patį save pažinę".

Manau, kad neklystu, tvirtindamas, jog mūsų viešasis gyvenimas dėlto taip netvarčiai eina, kad mes patįs, maža tepažinę save, norime apvertinti kitus.

K. V—as.

Ką tatai reiškia?

"Kova" laiks nuo laiko talpino straipsnius apie S.L.A. Rašė ponai Bagočius, Purvis etc. Tai buvo "rimti" straipsniai. Kiek tuose straipsniuose buvo teisybės, kiek juose prisilaikyta bent — nesakysime mandagumo, nesa tos rūšies autoriai mandagiais nemoka būti — žmoniškumo, visi tai žino. Tuose straipsniuose, kiekviename sakinyje matėsi netik n o r a s kenkti vienintėlei pažangiai lietuvių pašalpiniai organizacijai, S.L.A., bet tiesiai palinkimas ją ardyti ir griauti. Ir tie rašiniai remta, iš dalies, tuo, kad manyta prie L. S. S. suorganizuoti Pašalpinis Skirius. "Rimtieji" straipsniai prieš S.L.A. dabar nebespausdinama "Kovoje". Paimta kitoki taktika. 6 me "Kovos" numeryje savotiškų "juokų" skyriuje skaitome šitokius patėmijimus, "Kovos" redaktoriaus surašytus:

1. "Girdėjome, kad pereitą savaitę prie lietuvių susivienijimo prisirašė vienas naujas narys! Iš to džiaugsmo centro

valdyba ketina įnešti referendumų, kad prie susivienijimo tokio stebėtino augimo reikšią pasamdyti 500 organizatorių, kurie tą narį turės saugoti nuo raudonojo pavojaus. "Tėvynės" redakcija gi ketina parašyti iš penkių tukstančių žodžių straipsnį, kad parodyt netikintiems, kaip susivienijimas auga."

2. "Lietuvių susivienijimo viena kuopa "Tėvynėje" skaudžiai bara seimo delegatus, kam jie padarę taip, kad kandidatas į s-mo narius priverstinai po dviejų senų narių priežiūra turi eiti pas daktarą "ant egzamino" ir buti, "kaip ant jiešmo kepamas". Redakcija prideda pastabą, kad S—mo įstatai neatbutinai reikalauja, kad kandidatas su dviem senais nariais eitų pas daktarą... Taigi šiais metais visi kandidatai į s-mo narius bus... "iškepti ant jiešmo". Lookout!"

Perskaičius šias "satyriškas" pastabas ir atsiminus buvusius ir pirma straipsnius, būtinai užsiklausinką tatai reiškia? Ar tai satyra? Ar asmeniškąs redaktoriaus (buvusio "Tėvynės" redaktoriaus) kerštas? Ar darbas su tikslu kur tik ir kaip tik galima užkenkti S.L.A., jai jau nebegalima "rimtu" būdu, tai nors "satyra", kurioje (šiam benti atžvilgyje) satyros druskos nerasi nė krislelio?

Ir atsakymas sunku surasti, jai žmogus nori manyti kitus žmones veikiant g e r a i s tikslais ir juos pačius esant g e r a i s.

Pagalios atsakytum: ne, tai ne satyra. Ir ne asmeniškąs redaktoriaus kerštas, nes keršyti S. L. A., kaipo organizacijai, redaktorius p. Vidikas n e t u r i j o k i o p a m a t o.

Tad kas gi galiaus, kas? Susimildami pasakykit! Jai Jūsų tikslas yra g e r a s — parodykit jį žmonėms, te tikslai pamato dienos šviesą; neslėpkite! Gi jai jūsų darbo tikslas n e l a b a s — aš tylėsiu, vienok neklysiu, taręs, kad nelabo darbo pasekmės ant dirbančiųjų tą darbą ir puola. K. V—as.

S.L.A. izdo apyskaita už IV-tą bertainį 1911 m.

Išmokėjimai.

Spalnio.

4 Johana Januševičienei, Montello, Mass. posmertinės po jos vyrui Juozui Januševičiui, nariui 17 kp. S. L. A.	150,00
7 T. Paukščiui, Pittston, Pa. Lėšos kelionės į P. T. susivaišavimo ruggpučio 6, 7, ir sugaištis.	14,10
.. T. Paukščiui, Pittston, Pa. už krasos ženklelius nuo XXV iki XXVI seimo.	5,85
.. J. Undžiui, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 23 rugsėjo iki 7 spa. 1911.	28,00
.. Ipol. Bronušui, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 23 rugs. iki 7 spa. 1911.	28,00
.. St. Astramskui, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 23 rugsėjo iki 7 spalnio 1911 m.	32,00
.. O. Alytienei, New York, už darbą S.L.A. raštinėje nuo 23 rugsėjo iki 7 spalio 1911 m.	24,00
.. V. K. Račkauskui, New York, už redagavimą "Tėvynės" nuo 23 rugs. iki 7 spalio 1911 m.	36,00
.. Collectors of assessments New York, taksu už S.L.A. na-	

mą nuo spalio 1 d. 1911 m. iki spalio 1 d. 1912 m.	361,72	jos vyrui Vincui Strakalaičiui, nariui 53 kp. S.L.A.	150,00
.. Bureau of Water supply New York, už vandenį, naudojamą S. L. A. namuose už vienus metus iki 1 d. Bal. 1912.	39,90	17 John Joyce & Co. New York, už popierą "Tėvynės spausdinimui 80 rėmų.	214,36
10 Augustui Višniauckui, Plymouth, Pa. posmertinės po jo švogeriui Pranui Remeikiui, nariui 6 kp. S. L. A.	150,00	18 St. Astramskui, New York City, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 4 iki 18 lapkričio 1911 m.	32,00
13 Jonui Mockevičiui, Plymouth, Pa. posmertinės po jo pačiai Marijonai Mockevičienei, narei 37 kp. S. L. A.	150,00	.. Ipol. Bronušui, New York City, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 4 iki 18 lapkričio 1911 m.	28,00
.. P. Lazauckui, Baltimore, Md. raudos už svetainę, kurioje buvo peržiūrima S. L. A. Centro sekretoriaus ir kasieriaus knigos prieš XXVI seimą.	12,00	.. Magdei Kvainauskiutei, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 4 iki 18 lapkričio 1911 m.	16,00
.. C. G. Rose, New York, už ekspediciją, vežiojamą į krasą ir krasos ženklelius trijų numerių "Tėvynės" rugsėjo 28, ir spalio 5, ir 12, 1911 m.	36,79	.. O. Alytienei, New York City, už darbą S. L. A. raštineje nuo 4 iki 18 lapkričio 1911 m.	24,00
.. Viktei Žarnauskieni, Freeland, Pa. posmertinės po jos vyrui Juozui Žarnauskui nariui 162 kp. S. L. A.	150,00	.. V. K. Račkauskui, New York City, už redagavimą "Tėvynės" nuo 4 iki 18 lapkričio 1911 m.	36,00
14 Lafayette Press, New York, už atspausdinimą ir sulankstymą trijų numerių "Tėvynės" po 6000 egzempliorių rugsėjo 28 ir spalio 5, ir 12, 1911 m.	36,00	22 Marceli Merkevičienei, Plymouth, Pa. posmertinės po jos virui Tamošiui Merkevičiui, nariui 37 kp. S. L. A.	150,00
19 Kuningui Juozapui Lietuvninkui, Baltimore, Md. posmertinės po Martinei Jukneliui, nariui 122 kp. S.L.A.	150,00	25 The Smith Premier Typewriter Co., New York, antra mokestis už rašomą mašiną nuo 12 gruodžio iki 12 sausio 1912 m.	10,00
20 Onai Barkauskienei, New Philadelphia, Penn. posmertinės po jos tėvui Tamošiui Šukviečiui, nariui 187 kp. 150,00	150,00	.. C. G. Rose, New York City, už ekspediciją, vežiojamą į krasą ir krasos ženklelius dviejų numerių "Tėvynės" 16 ir 23 lapkričio 1911 m.	24,32
23 V. K. Račkauskui, New York, už redagavimą "Tėvynės" nuo 7 iki 21 spalio 1911 m.	36,00	27 Lafayette Press Co., New York, spausdinimas ir sulankstymas dviejų numerių "Tėvynės" po 6000 egz. 16 ir 23 lapkr. 1911 m.	24,00
.. St. Astramskui, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 7 iki 21 spalio 1911 m.	32,00	30 A. B. Strimaičiui, New York City, už ekspresus, krasos ženklelius, rašalą, klijus, muilą, kanceliarijos išvalymą, langų numazgojimą ir tt. 1 nuo iki 30 lapkričio 1911 m.	16,57
.. Ipolitui Bronušui, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 7 iki 21 spalio 1911 m.	28,00	.. A. B. Strimaičiui, New York City, sugrąžinta įmokėti pinigai užrašomą mašiną, The Smiths Premier Typewriter Co. New York, pirma mokestis, nuo 12 lapkričio iki 12 gruodžio 1911 m.	10,00
.. Onai Alytienei, New York City, už darbą S. L. A. raštineje nuo 7 iki 21 spalio 1911 m.	24,00	.. A. B. Strimaičiui New York City, sugrąžinta išmokėti pinigai S. L. A. namo reikaluose, nuo 1 iki 30 lapkričio 1911 m.	17,59
30 C. G. Rose, New York City, už ekspediciją dviejų no. "Tėvynės, vežiojamą į krasą ir krasos ženklelius, 19 ir 26 spalio 1911 m.	23,98	.. A. B. Strimaičiui, New York, algos už sekretoriavimą S. L. A. nuo 1 iki 30 lap. 1911 m.	90,00
.. Lafayette Press New York, spausdinimas ir sulankstymas dviejų No. "Tėvynės" po 6000 egz. 19 ir 26 spalio 1911 m.	24,00	Nuo 1 iki 30 lapkričio išmokėta.	1469,26
31 A. B. Strimaičiui, New York, sugrąžinta išlaidos S.L.A. namo reikaluose nuo 1 iki 30 spalio 1911 m.	52,03	Gruodis.	
.. A. B. Strimaičiui, New York, už ekspresus, krasos ženklelius, rašalus, paišelius, plunksnas, klijus ir tt. nuo 1 iki 31 spalio 1911 m.	20,45	1 Pranei Grušienei, Providence, R. I. posmertinės po jos vyrui Juozui Grušui, nariui 63 kp. S. L. A.	150,00
.. A. B. Strimaičiui, New York, už sekretoriavimą S. L. A., aiga nuo 1 iki 31 spalio 1911 m.	90,00	2 V. K. Račkauskui, New York, už redagavimą "Tėvynės" nuo 18 lapkričio iki 2 gruodžio 1911 m.	36,00
.. V.K. Račkauskui, New York, išlaidos reikaluose S.L.A. konstitucijos.	1,32	.. O Alytienei, New York City, už darbą S. L. A. raštineje nuo 18 d. lapkričio iki 2 d. gruodžio 1911 m.	24,00
Nuo 1 d. iki 31 spalio išmokėta.	1.886,14	.. St. Astramskui, New York City, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 18 lapk. iki 2 gruodžio 1911 m.	32,00
Lapkričio.		.. Ipol. Bronušui, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 18 lapkr. iki 1 Gruodžio 1911 m.	28,00
1 Jokubui Marcinauskui, Plymouth, Pa. posmertinės po jo pačiai Ant. Marcinaitienei, narei 6 kp. S. L. A.	150,00	.. M. Kvainauskiutei, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 18 lap. iki 2 gruodžio 1911 m.	16,00
.. Jonui Kunigonui, Plymouth, Pa. posmertinės po jo pačiai Rožei Kunigonienei, narei 241 kp. S. L. A.	150,00	12 Lafayette Press Comp. New York, spausdinimas ir sulankstymas dviejų numerių "Tėvynės" po 6000 egz. lap. 29 ir gruod. 7, 1911 m.	24,00
7 St. Astramskui, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 21 spalio iki 4 lapkričio 1911 m.	32,00	.. C. G. Rose, New York City, ekspedicija, vežiojimas į krasą ir krasos ženkleliai dviejų numerių "Tėvynės" 29 lap. ir 7 gruod. 1911 m.	23,82
.. Ipol. Bronušui, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 21 spalio iki 4 lapkričio 1911 m.	28,00	16 St. Astramskui New York už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 2 iki 16 gruodžio 1911 m.	32,00
.. M. Kvainauskiutei, New York, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje už vieną savaitę iki 4 spalio.	8,00	.. Ipol. Bronušui, New York City, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 2 iki 16 gruodžio 1911 m.	28,00
.. O. Alytienei, New York City, už darbą S. L. A. raštineje nuo 21 spalio iki 4 d. lapkričio 1911 m.	24,00	.. M. Kvainauskiutei, New York City, už darbą "Tėvynės" spaustuvėje nuo 2 iki 16 gruodžio 1911 m.	16,00
.. V. K. Račkauskui, New York City, už redagavimą "Tėvynės" nuo 21 spalio iki 4 lapkričio 1911 m.	36,00	.. V. K. Račkauskui, New York City, už redagavimą "Tėvynės" nuo 2 iki 16 gruodžio 1911 m.	36,00
13 C.G. Rose, New York City, už ekspediciją dviejų No. "Tėvynės", vežiojimas į krasą ir krasos ženkleliai. 2 ir 9 spalio 1911 m.	24,42	.. O. Alytienei, New York City, už darbą S. L. A. raštineje nuo 2 iki 16 gruodžio 1911 m.	24,00
.. Lafayette Press New York, spausdinimas ir sulankstymas 6000 egz. dviejų numerių "Tėvynės" 2 ir 9 spalio 1911 m.	24,00	18 V. Ambrozevičiui, Newark, N.J. Sušelpimui lietuvių, emigrantų iš tautišku centų, paskirtų XXVI seimo.	49,40
15 Magdei Auskienei, Glen Lyon, Pa. posmertinės po jos vyrui Juozui Anskui, nariui 24 kp. S. L. A.	150,00	.. Juozui Stroliui, Shenandoah, Pa. posmertinės po jo motinai Elzbietai Strolienei, narei 23 kp. S. L. A.	150,00
16 Rozalijai Strakalaičienei, Plymouth, Pa. posmertinės po			

20 Jonui Useliui, Hoboken, N. J. posmertinės po jo vaikui Juozui-Useliukui, nariui 71 kp. S. L. A.	25.00
21 J. J. Paukščiui, Brooklyn, N. Y. mėnesinė mokestis į Lie tuvių Spaudos Draugiją už lapkritį ir gruodį 1911 m.	2.00
23 C. G. Rose, New York City, už ekspediciją dviejų numerių "Tėvynės", vežiojimą į krasą ir krasos ženklelius, 14 ir 22 gruodžio 1911 m.	23.85
26 Lafayette Press Co. New York, spausdinimas dviejų numerių "Tėvynės" ir sulankstymas, 5100 egz. 14 ir 22 gruodžio 1911 m.	20.40
30 St. Astramskui, New York City, už darbą "Tėvynės" spaus-tuveje nuo 16 iki 30 Gruodžio 1911 m.	32.00
.. Ipolitui Bronušui, New York, už darbą "Tėvynės" spaus-tuveje nuo 16 iki 30 gruodžio 1911 m.	28.00
.. M. Kvainauskiutei New York, už darbą "Tėvynės" spaus-tuvėje nuo 16 iki 30 gruodžio 1911 m.	16.00
.. V. K. Račkauskui, New York, už redagavimą "Tėvynės" nuo 16 iki 30 gruodžio 1911 m.	36.00
.. O. Alytienei, New York, už darbą S. L. A. raštineje nuo 16 iki 30 gruodžio 1911 m.	24.00
Nuo 1 iki 30 gruodžio išmoketa	876.47

Išėigų:

Spalnio	1886.14
Lapkričio	1469.26
Gruodžio	876.47
	<hr/>
	\$1,231.87

Pasilikę pinigai izde.

Už S. L. A. atliktus spaudos darbus nuo 1 d. sau-sio iki 31 gruodžio 1911 m.	97.49
Randos už S.L.A. raštines kambarius	420.00
Randos už S.L.A. spaustuvės ruimą	300.00
	<hr/>
Labu	817.49
Visos išėigos	85,049.36
Iėigu	16,138.82
Iėeigu	5,049.36
Sausio 1 d. 1912 m. pinigų	11,089.46

Tuli paaiškinimai.

Nors rašiau "Tėvynės" No.4, kad atskaitoje už IV bertainį 1911 m. mokestis kuopų ir pavienių narių, prisiųstos į centro išdą vėliau 31 d. gruodžio '11 m., nesiskaito prie paskutinio bertainio praėjusių metų.

Suspenduotųjų narių vardai yra garsinami "Tėvynėje" dėlto, kad nariai matytų, kaip jie stovi centro kningose. Mat, gana tankiai atsitinka, kad narys užsimoka į kuopą iškalno už metus ar už pusę; kuopų viršininkai per klaidą užrašo kito nario numerį ant mokesčių lakšto; ir nemokėjęs į kuopą narys centre yra raportuotas, kad užmokėjo, gi tas, kurs mokėjo, — tenka į suspenduotųjų surašą. Kartais kuopų viršininkai, paėmę nuo narių mokestis už tris mėnesius, arba ir už metus, į centrą prisiunčia tik už vieną mėnesį ir leidžia narį suspenduoti. Tai gi garsinimas suspenduotųjų narių vardus išpainioja mus iš klaidų. Nariai, pamatę save nereikalingai suspenduotais, atsišaukia į centrą, arba kreipiasi į kuopą, ir tąsyk iš-tiriama, kame klaida įvyko. Tiesa, būtų daug geriau, kad tokios klaidos neįvyktų, bet jos yra, tad ir turi-me būtinai stengties jų vengti, kad ateityje galėtume be jų apsieiti.

Jai nariai, rašydami mums laiškus, pasibara už

suspendavimą, tai mums linksma girdėti, kad jie rū-pinasi savo reikalais, bet kad kuopų viršininkai rašo pabarimu už jų kuopų narių suspendavimą, tai męs dideliai stebimės iš to; vietoj pažiūrėti pas save ant vietos, kaip tie nariai stovi jų kningose, jie klausia centro sekretorių, dėl kokios priežasties tapo suspen-duoti tokie ir tokie nariai. Jiems neužtenka to paaiš-kinimo laišku; jų reikalaujama atšaukti suspendavimą per organą. Ką gi męs galim atšaukti, jai nariai su-spenduoti už neužsimokėjimą mokesčių per tris mė-nesius?

Patariu kuopų viršininkams atidžiau tēmyti į S. L. A. reikalus, prirašant naujus narius, kad viskas būtų atliekama į tam tikrą laiką. Naujų narių apli-kacijos turi būti atidžiai išpildytos, ant kiekvieno klausimo turi būt pilnai atsakyta; paduoti reikia tei-singi metai gimimo ir diena, ar bent mėnuo; reikia pa-imti mokestį pagal amžių ir prisiųsti į centrą be klai-dų, nė per daug nė per mažai; aplikantas turi nueiti pas kuopos daktarą bėgyje 30 dienų; jai to nepadaro, — tai jis netenka savo mokesčių, kokias įmoka į kuopą. Siunčiant mokestis į centrą, money orderis rei-kia išpirkti ant vardo S. L. A. izdininko ir kartu su gerai surašytu iš kuopos kningų mokesčių lakštu pa-siųsti centro sekretoriui. Naujų narių aplikacijas ne-reikia pasilikti sau, bet prisiųsti mums tuojaus, kaip tik paimta nuo naujų narių įsirašymo mokestis. Kuopų viršininkai turi pranešti mums pilnus adresus įsi-rašančiųjų ir turi paaiškinti, — ar reikia siųsti orga-nas, ar ne, nes męs negalim sužinoti iš aplikacijų, ar naujai įstojantis narys mokės už organą, ar ne; nesa mums su aplikacijomis siunčiama tik pusė įsirašymo mokesties. Jaigu jūs užvesit tvarką namie, tąsyk viskas susitvarkys ir nereikės besikarščiuojančių laiškų rašinēt. Pasitikiu, kad nepraleisit šį maño prašymą be atidžios.

S.L.A. sek.

A. B. Strimaitis.

Iš kuopų nutarimų.

Mėnesiniame 41 kuopos (iš Lawrence, Mass.) su-sirinkime, buvusiame 11 d. vasario, š. m. tarp kitų svarbesnių S.L.A. tarimų likosi dar vienbalsiai nu-tarta ir nubalsuota, kad S.L.A. Pildomoji Taryba pa-sistengtų kuogreičiausia suspenduoti tuos Susivieniji-mo narius, kurie rašo laiškus bei lapelius Susiv. kuopoms bei pavienėms ypatoms, kad už juos balsuotų ir rinktų į Sus. Pildomosios Tarybos narius. Taipgi kartu patariame Susivienijimo nariams, kad į siunčia-mas agitacijas ir lapelius visai atidžios neatkreiptų ir kuopos sąnariai balsuotų pagal savo išmanymą ir pro-tą. Tokie žmonės te nesiranda mūsų Pildomoje Ta-ryboje.

41 kuopos raštininkas

Juozas Pašakarnis.

S.L.A. Pildomosios Tarybos suvažiavimas.

11 d. vasario, 1912 m., S. L. A. namuose New Yorke įvyko S.L.A. Pildomosios Tarybos suvažiavi-mas, kurin atvyko šitie Pild. Tarybos nariai: Prezi-

dentas p. F. Živatkauskas iš Scrantono, Izdidinkas p. J. Skritulskas iš New Britain, Izdo globėjai: p. p. T. Paukštis iš Pittstono ir P. V. Birštonas iš Shenandoah, ir S.L.A. advokatas p. Lopatto.

Suvažiavimo nutarimus S. L. A. Sekretorius pagarsins "Tėvynėje" suvažiavimui užsibaigus. Ši čion tik paminėsime, kad nutarta kuogreičiausiai išleisti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Historiją, kurią suredagavo pagal p. Tamo Astramsko surinktą medžiagą p. J. Laukis. Spaudon manoma paimti tuoj, kaip tik Literatiškasis Komitetas priduos "Tėvynės" redakcijai p. Laukio rankraštį. Gal pasiseks išleisti Historiją dar prieš XXVII Seimą. Prie to bus paskelbta, kad S.L.A. nariai, užsisakydami Susivienijimo Historiją apdarytą iš anksto, gaus ją daug pigiau.

Be to apsvarstyta nemažai ir kitokių svarbių Susivienijimo reikalų.

S.L.A. kuopų prakalbos New Yorke ir Brooklyne.

Pereitame "Tėvynės" numeryje paminėta vieta nėse žiniose, kad S. L. A. kuopos rengia prakalbas New Yorke 11 d. vasario ir Brooklyne 12 vasario*).

Prakalbos įvyko. Kalbėjo S.L.A. prezidentas p. F. Živatkauskas iš Scrantono ir p. J. V. Liutkauskas iš Brooklyno. Pažymėti reikia, kad New Yorke laike prakalbų prisirašė prie S.L.A. 10 naujų narių, o Brooklyne 7 nauji nariai. Matoma, kad prakalbos, kuriose pravedama agitacija už Susivienijimą, visados turi būti pasekmingos, tad patartina būtų S.L.A. kuopoms rengti jas, kur tik galima. Ypatingai reikia vesti agitaciją už S.L.A. darbą, kuomet, kaip matoma, Susivienijime įvyksta tvarka ir įsirašo netik nauji nariai, bet grįžta ir senieji, kurie buvo pernai iš S.L.A. pašalinti.

S. L. A. Centro Sekretoriaus paskyrimai.

33-tos kuopos sekretoriui. Pataisoma 33-tos kuopos centro nario narys p. M. Mačanskienės.

Apie jos persikėlimą į 33-čią kuopą, apie nieko nežina; tad ar ir čion nepadarot stambių klaidų.

Kaip jus galėjot priimti jos mokesčius, darant 33-čią kuopą? Juk ir mokesčių lakštą tamista rašė moteris priguļėjo į 72 kp. Reikalaujat paaiškinimo sulig būtinai, anot Jūsų suspenduotųjų narių dabar mes vis nežinom, kur jū reikia priskaičiuoti.

Štai kokį turū paaiškinimą: Jonas Žvairaitis mokėjo tik už 9 mėnesius: vasario 1911 m. 84c. ir rugsėjo \$1.80; skolingas iki pabaigai metų už tris mėnesius.

Antanas Vadapalas mokėjo: vasario mėnesį, 1911 m. 84c., rugpjūčio 84c. ir gruodžio 90c., skolingas už tris mėnesius.

Stasys Vileišis mokėjo gegužės m. 84c. ir rugsėjo \$1.80. Skolingas už tris mėnesius.

Petras Žilinskas mokėjo vasario, 1911 m. 84c. gegužės m. 84c. ir rugsėjo m. 90c. Skolingas už tris mėnesius.

Taip mes randame ir jūsų mokesčių lakštuose. Jai jūsų kniogos kišpaip rodo, tai ir jūsų mokesčių lakštai nesutinka su jūsų kni-

*) Per neapsižiūrėjimą, skaitant korektas, nepatėmyta, kad Brooklyn'o prakalbų laikas nurodyta klaidingai. Pagarsinta ant 3:30 po pietų; gi ištikrųjų įvyko 7 val. vakare.

gomis; o jėk mokesčių lakštai rašosi pagal kningas.—kaip kningas taip ir mokesčių lakštus jūs patį rašot.

Mēs galėtume jums prisiųsti mokesčių lakštus. Bet, siunčiant kuopoms jų mokesčių lakštus pataisymui klaidų, tankiausia jos pri-rašo ant tų lakštų visko, kad nusikračius nuo savės kaltės ir paskui nebuvo galima susėkti tvarkos per porą sevaičių, laimė dar, kad pasilikome nuorašus nuo tų lakštų. O kada prisieina grąžint visų metų mokesčių lakštai, tai pamįslykit, kiek reikia padėti bereikalingo darbo.

Tūlos kuopos tų mokesčių lakštų mums nebenori grąžinti, o ži-not, kad tie lakštai tai dokumentai, kurie turi pasilikti mūsų archy-ve.

Aš velyčiau Tamstoms pasiganėdinti šiuomi mano pranešimu ir bandyti pataisyti klaidas pas save kuopos kningose.

Sek. A. B. Strimaitis.

p. A. Alkevičiui, 209 kuopos sekretoriui. Sakote, jog neži-note, dėl kokios priežasties likos susęduotas jūsų narys p. Ant. Matus.

209 kp. narys Antanas Matus yra įrašytas i S. L. A. kningas d. 8. liepos 1911 m. ir nuo to laiko skaitosi S. L. A. narių. Liepos mėnesyje įmokėta įsirašymo \$1.25, už rugpjūčio rugsėjo ir spalio m., tai yra už tris mėnesius nieko nemokėta; lapkričio ir gruodžio mėn. nemokėta po 38c. Kadangi pono Antano Matus nemokėta už tris mėnesius, tad, pagal įstatus, yra tiesotai suspenduotas, nevei-zint, ar jis yra senai prisirašęs ar naujai. Naujai įstoję nariai tu-ri užsimokėti i S. L. A. Izdą nuo to mėnesio, kuriame jie padavė kuopai savo aplikaciją, o ne nuo tada, kada gavo paliūdijimą. Tad ir p. Matus turėjo mokėti nuo liepos m. o ne nuo lapkričio. Kuopų viršininkai neprivalėtų imti mokesčių nuo narių, kurie, būdami skolingi už pusę metų ar už tris mėnesius moka tik už vieną mė-nesį. Reikia užsimokėti pilnai visus užvilktus mokesčius, ir tik ta-da jie vėl bus pilnais nariais.

S. L. A. sek. A. B. Strimaitis.

Ačiu.

Tariu ačiu 163 ir 168 S. L. A. kuopoms už jūsų mielaširdystę, kad mane sušelpėt nelaimėje, ištikusio-je mane peritais metais. Jūsų viengentis P. Lukaševičius. 717 E. Main str. La Porte, Ind.

Iš S. L. A. kuopų gyvenimo.

"Katalike" (N6) skaitome šitokią žinėlę: "S. L. A. 36-tos kuopos balius. Vasario 11 d., ty. ateinan-čioj nedėlioj, atsibus S. L. A. 36 kuopos balius su programu South Side Turner salėje, 3143 So. State str. Kadangi minėta salė yra puiki, tatau tan vaka-ran-baliun, kaip girdima, žada apsilankyti daug lie-tuvių. Programas susidėsias iš kalbų, deklamacijų, monologų ir kitų lietuviškų žaidimų. Svetainė bus atidaryta 6 valandą vakarė."

Perskaičius tą žinėlę, atsimenta 36-tos kuopos nu-tarimai, tilpę "Tėvynėje" (N 44, 1911 m), kur įsako-ma "Tėvynėje" rašyti, jog "... šią savaitę ta ir ta kuopa daugiausia pasidarbavo..." ir tt. Klausimas, dėlko 36-oji kuopa nepanorėjo pranešti "Tėvynei" apie rengiamą vakarėlį su prakalbomis? Tai priderė-jo padaryti jai ne pasigarsinimui, tai bent tam, kad kitos kuopos pasektų gerą pavyzdį.

Iš Draugijų gyvenimo.

Chicagoje šiomis dienomis atsibuvo suvažiavimas didžiausios Amerikoje pašalpinės organizacijos "Mo-

dern Woodmen of America". 27 d. sausio draugijos kuopų pasiuntiniai į konvenciją didžiuma balsų (460 prieš 307) nutarė pakelti mokestis už apsaugą ant 47%. Šis delegatų nutarimas paliečia 1 milijoną, 270 tūkstančių, 608 narius ir sakoma, būk netik ši pašalpinė organizacija pati tvirtai sustosianti, bet ir turėianti nemažą įtaką ant kitų panašių organizacijų. Naujos mokestis turės įeiti į galę nuo 1 d. gegužio mėnesio 1912 metų. Senieji nariai iki 1 sausio 1913 m. turi sau pasirinkti skyrius, kuriuose sulig savo amžiaus gali pasilikti.

Modern Woodmen of America turi penkis apsaugos skyrius: \$500, \$1.000, \$1.500, \$2.000 ir \$3.000. Draugystė duosianti pagal naują tvarką šitokias privilegijas seniems savo nariams: 55 metų narys gali apsisaugoti ant \$500 posmertinės, už ką turės mokėti \$1.50 kas mėnuo; tuo paties amžiaus narys, apsisaugodamas katrame nors kitų skyrių, moka kas mėnuo \$3.00 už \$1.000 apsaugos ir tt. iki \$9.00 už \$3.000 apsaugos. Už paliūdimą ant \$3.000 narys gali mokėti \$6.00 kas mėnuo su ta išlyga, kad nariui pasimirus, iš jo apsaugos (posmertinės) bus atrokuota nedamokamieji pinigai (po \$3.00 kas mėnuo), pridėjus prie jų 4%.

Nauji nariai tebus priimami nuo 18 iki 45 m. amžiaus. Aprokuojama, kad 18 m. narys (vidutiniškai imant) gyvens 50 metų, o 45 metų, — 27 metus; sulig to aprokavimo nustatyta ir mokestis.

Pripažinta taipgi ir mažos posmertinės: \$100, \$200 ir \$300, skiriamos palaidojimo lėšoms; sulig šių pašalpų nustatyta mokestis proporcingai amžiui ir apsaugos sumai.

Ši reforma mokesčių pakėlime nepereina minėtoje draugijoje taikiai. Suprantamas dalykas. Juk ir S. L. A., kur nepakelta mokesčių į apsaugos fondą ir senieji nariai pasiliko Susivienijime ant 18 metų narių mokesties (13c. kas mėnuo), buvo nesusipratimai. Tūlių kuopų pasiuntiniai į konvenciją, balsavę prieš pakėlimą mokesties, apšleido konvenciją ir iš kuopų girdisi žinios, kad bus reikalaujama generališkas draugijos seimas, į kurį neužganėdintos kuopos apeliuos prieš pakėlimą mokesčių.

Kodėl?

O, minios vargstančios žmonijos!

Kodėl jūs laukėt šios disnos?

Kodėl ligšioliai alkani jūs,

Neturite mokslo ir šviesos?

Kodėl užmiršot pašaukimą

Ir šventai ugniai duodat gest'?

Kodėl jūs, matant prispaudimą,

Pradėtą darbą žadat' mest'?

Kodėl mus aukurą gesina

Bepročių įvairių pulkai?

Kodėl mus darbą taip gaisina

Protu neužaugos — vaikai?

Kodėl retėžiu nenutraukom

Kietai apglėbusios tamsos?

Kodėl niekuomet nesilankom

Pas šventą spindulį šviesos?

V. U. 4.II.1912.

Nemunas.

"...Nugarmėjo stabas..."

(Iš gyvenimo).

Buvo jau vienuoliktą valandą nakties, kuomet Putrelis, jaunutis klierikas, važiavo pro šalį Tošių bažnyčios. Visas Tošių miestelis buvo sumigęs. Juodi triobų langai, nelyginant akis, žiūrėjo į tamsą ir stebėjosi.

Putrelio arklys nuvargo; ėjo sunkiais ir tingiais žingsniais; kojos nabagai painiojosi: nuo pietų atbėgo septynes myles, tad nestebėtina, kad ir įvargo. Bepigu jam buvo bėgti puikiu žemaitišku vieškeliu; būtų jis pabandęs risčioms perbėgti Tošių didžiąją uličią! Vargiai teišsineštų ir pats sveikas ir savo poną mažame lengvame vežimėlyj. Ulyčia — ir pasakyti sunku. Duobės, rąstgaliai, akmenys, plytgaliai — taip visur ir styro, tarsi čia kazokai vėjo nešami lėkė.

Pro bažnyčios šalį važiuodamas Putrelis dievobaimingai nusiėmė skrybėlę, persizėgnojo ir taip gi dievobaimingai sukalbėjo Marijos pasveikinimą. Jis mylėjo Mariją iš širdies gilumos; po kiekvienam dievobaimingai sukalbėtam pasveikinimui jis tuoj lengviau ir geriau pasijusdavo: visi rūpesčiai, visos širdgelos, net ir nuvargimas išnykdavo, širdį pripildydavo kažkokais tik dievotiems žmonėms žinomas laimingas ir geras jausmas. Aplinkui viskas nauja ir gera atrodo, jautėsi neapsakomai brangi malonė, apsiautusi dvasią ir kūną.

Ir dabar Putrelis, sukalbėjęs "Ave" ir, prisegęs jo numylėtą "Sub tuum praesidium", jautė savyj jausmų pilnybę. Jam meili atrodė ir vasarinė naktis, pavariusi į nežinomą amžinatvę karštą dieną; mielas buvo ir kuningas Žalukas, Tošių kamendorius, visų mylimas ir dievobaimingas žmogus. Taip Putreliai pasidarė po maldai gera, kad jis nubučiuotų ir žemę, ir medžius, ir žmones. Užsidėjo skrybėlę, atsidūso pilna krutine, ir pasuko arklių siaurą gatvelę pašventoriu.

— Dar kelis žingsnius, bėrelai, dar kelis... Dobily gausi... avių duosiu... — kalbėjo į savo arklius.

Šis, lig suprasdamas savo pono žodžius, tyliai sužvengė ir ėjo spėresniais žingsniais klebonijos linkui.

Tošių kleboniją Putrelis žinojo neblogiau už savo namus. Kas metas jis čia praleisdavo kelias savaites, viešėdamas pas kuningą Žvirblį. Tošių kleboną, visados meiliai vaišinusį Putrelį.

Kuningas Žvirblis buvo geras žmogus. Jis mokėjo gyventi su visais; ūkininkams jis buvo tarsi tėvas: patars, pamokins, perspės be rustybės, be skriaudos. Su dvarponiais ir gi gerai gyveno. Nors jis buvo geras lietuvis, išvarė iš bažnyčios lenkiškus pamokslus ir lenkiškas giesmes, vienok jo litvomanu niekas nevadino.

— On ma racę! — kalbėdavo dvarponiai. — Męs pamokslų nesiklausome, o evangeliją suprasti galime ir lietuviškai.

Vienas tik Šlapavickas, Muchomorų dvaro ponas, baisus šikštuolis, neapkentė kuningo Žvirblio.

— Kaip jums tinka! — karščiuodavo tankiai savo artimiausių kaimynų tarpe. — Męs, Tošių "obyvatele", turime klebonu kaž-kokį Žvirblį! Žvirblis!.. Kad dar nors Wröbel būtų, o čia Žvirblis!.. Jau pati pravardė medinėmis klumpėmis ir sena skraunda atsiduoda.

— Bet gi jis geras žmogus! — raminta ponas Šlapovickas.

— Palaukit! Jūs dar nieko nežinot! Aš sužinojau, kad jis už 100 rublių užrašė savo parapijonams lietuviškų laikraščių... Horribile dictu! — Ponas Šlapovickas mėgdavo latiniškai šį tą pratarti parodymui, kad dar neužmiršo mokyklos. — Kad jis daro taip, tai aš kitaip padariau. Aš už tris šimtus rublių užrašiau "Gazetę Swięteczną" visiems savo kumiečiams ir kitiems žmonėms, kurių vardus sužinojau. Aš nepavelysiu jam ardyti tai, ką mūsų bočiai probočiai tvėrė.

Ir ponas Šlapovickas taip toli nujodavo ant savo patrijotiško žirgelio, kad visai pamiršdavo, jog jo prosenelis Ickus, žmonių pramintas Šlapias Ickus, Kauno apielinkėje silkes vežiojo.

Tiek to, kuningas Žvirblis buvo geras žmogus. Pernai pas jį atvyko naujas kamendorius, tik ką "iškeptas", kaip jis pats sakydavo, Brunonas Žalukas. Žemas, plačių pečių, su didele biski suplokštinta nose, ant kaktos virstančiais plaukais, plačiom mėsingom lūpom, visados raudonom rankom. Seminarijoje būdamas geriausį turėjo vardą. Net pats inspektorius sakydavo:

— Iš jo bus bažnyčios ramstis! Tai pavyzdingas žmogus!

Kiti buvo kitokios nuomonės. Bet-gi kas link jo dievotumo abejonės nebuvo. Ne vienas draugų matė jo juodus nuo klupojimo kelius.

Tad ir Putrelis manė gerai praleisias šią vasarą Tošiuose: Žalukas buvo jo draugas, trejis metus išbuvo sykiu seminarijoje.

Sustojo pas vartelius, užmetė bėriui vadžias ant nugaros, išlipo iš vežimo ir pasistiebė: kaulai nuo sėdėjimo sustyro.

— Tai ir atvažiavau! — tarė ir gerai pasijuto, pamįslijęs apie vakarienę, nakvynę ir porą sevaičių vaišių. Neblogiau jautėsi ir nuvargęs bėris.

Šviesa buvo tiktai kuningo Žaluko kambariuose. Klebonas, tur būti, jau miegojo. Putrelis įėjo į prieškambarį, nusivilko ploščių. Atdarė Žaluko kambario duris: šviesa puolė į veidą, ir užgavo prie tamsos priratusias akis. Kambarį nieko nebuvo. Ant stalo degė lempa; pasienyje — užklota miegui lova; kambarys šiltas, malonus, kvieste kvietė vidun.

— Laudetur! — pratarė Putrelis.

Jokio atsakymo.

— Bruno! — sušuko balsiau.

Niekas neatsako. Tik antrame kambarėlyje, kurio durys buvo sunkia vilnonia portjera užleistos, kažkas sušnabzdėjo. Žiurkės ne žiurkės, katė ne katė.

— Slapstosi, balsą pažinęs... Nor mane išgąsdinti... — Pamįslijo Putrelis, ir, greitai atmetęs į šalį portjerą, įėjo į antrą kambarį.

Tamsu, beveik nieko nesimato. Kampe stovi didelis minkštas fotelis, pasienyje ir gi minkšta kušetė.

— Bruno, ar tu čia? — užklausė Putrelis, ir jo balsas nebuvo taip drąsus, kaip kad pirmame kambarėje.

Vietoje atsakymo vėl kažkas sušnabzdėjo tarpe fotelio ir kušetės, bet daug aiškiau. Putrelis dirsterėjo į tą vietą ir pamatė kanaką juodą, uoliai prie sienos ir fotelio prisiglaudusį.

— Jis mano, kad aš jo nematau! — pamįslijo sau ir, priėjęs prie fotelio, sušuko balsiai:

Ir ko tu slapstaisi, Bruno? — Taręs tai čiupterėjo už to juodo daigto.

Jai dienovydziau iš skaisčiausio dangaus skliausmo būtų trenkęs perkūnas, Putrelis nebūtų taip nusiminęs ir išsigandęs, kaip jis nusiminė ir išsigando šiame momente.

Tik jis čiupterėjo už ano juodo daigto, pasislėpusio kertėje prie fotelio, kaip iš po jo rankos ištrūko jauna juodai pasirėdžiusi daili mergaitė su palaidais plaukais ir atsegta ant krūtinės jekute, ir, šukterėjusi užkimusiu balsu "Jezus Marija", stumė Putrelį į šalį. Iki jis apsižiūrėjo ir suprato, kas čia tokio atsitiko, ji užsoko ant atdaro lango, nuo lango į daržą — ir dingo.

Putrelis stovėjo, kaip kule į kaktą gavęs. Atsipeikėjęs prišoko prie lango, bet pabėgėlės jau nebebuvo.

Širdis plakė, kraujas gįslose tvaksėjo, buvo išsigandęs, nusiminęs, nežinojo, kur dingti, nė kas daryti. Susigriebė, kad neišpuola stovėti čia, patamsiais, kad Žalukas gali jį užklupti, kad reikia eiti. Kur, ko, kaip — nežinojo. Tik nežinomas vidujinis jausmas liepė jam:

— Eik! Bėgk! Kad čia tavo kvapo neliktų!

Greitai išėjo iš kambario, nusimovė nuo gembės ploščių ir skrybėlę, ir išėjo. Išėjęs už durų į kiemą, sustojo, kad oro į krūtinę įtraukus, kad pasiaiškinus sau, kas atsitiko, kur ir nuo ko jis bėga. Negalėjo sugaudyti minčių, veidai degė. Jautė, kad jo sieloje nugarmėjo žemyn kažkokiai stabas; nugarmėjo ir jo vietoje pasidarė skaudi ir tamsi tuštuma. Taip stovėdamas už durų, užgirdo kuningo Žaluko žingsnius par prieškambarį į savo kambarius; po valandėlei užsigirdo pro langą tylus švilpterėjimas, paskui antras, balsešnis, ir dar pora. Niekas neatsiliepė ant tų signalų, paduodamų iš dievobaimingo kuningo Žaluko lango.

— Te sau! — pamojo Putrelis ranka, pasisuko ir nuėjo pas vartelius, kur stovėjo jo bėris. Priėjo prie arklio, paėmė vadžias, įsėdo vežiman ir nuvažiavo žingsniais.

Išvaziavęs uz miestelį, sustabdė paravyje arkli ir davė jam pasiganyti. Pats tuo tarpu sėdėjo susirietęs vežime ir skaudžiai, nelyginant nuplaktas vaikas, verkė. Jam negailėjo nė kuningo Žaluko, nė savęs, nė bario; jam neapsakomai pagailo vargšės mergaitės, taip lengvai, taip nepadoriai atsiduodančios Žalukui. Ir kiek tokių nelaimingų mergelių lietuvių, atnešančių savo nekaltybę pavieniams ir amžinai suterštiems ponams Žalukams!

Sugrižo namo ir viską išpasakojo savo tėvams. Nepoilegam Putrelis išėjo iš seminarijos.

1910.VIII.1.

K. Vairas.

Apie agitaciją.

(Neva feljetonas).

“Reikaludami, kad mūsų laikraščiai būtų, taip sakant, valyvesni, mes reikalaujame, kad redaktoriai vengtų iš laikraščių polemikos, kurioje “einasi” apie ypatas, o ne apie dalykus. Na, bet būk tu žmogus taip gudrus ir atskirk dalyką nuo ypatos. Jokiu būdu neatskirsi. Atimsi dalyką nuo ypatos — ypata liks be dalyko; o atimsi ypatą nuo dalyko — to dalyko visai neliks. Tatai ir negali prašalinti ypatų iš laikraščių.

“Kad ir dabar. “Tėvynė” žadėjo apie ypatas nerašyti nieko. O pasirodo, kad nebišlaikė žodžio: pasirodė (daug ko ir nerokuojant) ponas Vasil su savo lapais p. Gegužio kasijeriavimo klausime, pono Žemantausko “rašinėjimai” pas artimiausius prietelius, kad, susimylėję ant jo apvienėjimo, duotų vieną antrą balselį nominacijoje naujo prezidento į SLA.; pasirodė ir ponas Bridickas: į izdininkus peršasi...”

Tokios mintys lindo-grūdosi galvon, paskaičius keletą pastarųjų “Tėvynės” numerių. Pykau, bariausi ir laikiau kaltu redaktorių, kam talpina laikraštyje tokius dalykus: verčiau būt tylėjęs, arba vietoj to pavaręs agitaciją už išleidimą “Prisikėlimo”, kas erzina jaunavedžių porelę “Kovą” su “Keleiviu”.

Papykęs, kiek reikėjo, atsisėdau ir parašiau į redakciją žemiaus paduotąjį patarimų laišką.

Aš šiaip rašiau: “redaktoriau! Iš po tavo plunksnos plaukte plaukia sumanymai: tai organizatoriai, tai kningų leidimas, tai keliaujantie kningynai ir tt. ir tt. Dėlko nesugalvoji šitokio sumanymo: ‘Tegul SLA. prie visų dabar esančių veikliųjų ir nieko neveikiančiųjų Komisijų įsteigia dar vieną komisiją vardu: Rinkimų Agitacijos Komisija’.

“Iš tos Komisijos bus nauda. Didelė nauda. Daug naudos ir SLA. ir visiems kandidatams. Komisijai veikti planas šitoks:

“1. Kas nori gauti kokį urėdą, tegul prisiuncia Komisijai atsiliepinimą su visomis rekomendacijomis ir instrukcijomis, kaip garsinti.

“2. Komisija garsina kandidatą pagal jo paduotąsias instrukcijas.

“3. Komisija užlaiko visuose miestuose, kur tik randasi SLA. kuopos, “bill-poster’ius”. Tų žmonių

pareiga: turėti pendzelį ant ilgo koto; mokėti lipinti prie stulpų, tvorų ir sienų kandidatų agitatyviškus lapus su kandidatų “feisais”; lipinti reikia taip, kad klijai, saugok sviete, neužvarvėtų kandidatui ant veido; tie žmonės turi turėti ir tam tikrą puodą su klijais.

“4. Kandidatai privalo žinoti, kad jų agitacijų lapai būtinai turi pasilikti Komisijoje; ant antros pusės tų lapų nerašoma atsakymai ir patįs lapai nebus gražinami.

“5. Iškabinejimui agitacijos lapų, lapelių, kortų, kortelių ir korčiukių šios vietos tinkamiausios yra: telegrafo ir telefono stulpai; tvoros; “šteibelų” sienos; senų namų sienos; medžiai; tuščių krautuvų langai; saliūnų durys, langai, sienos; pagalios paties kandidato nugara, kuomet kandidatas lankosi į prakalbas, balius, mitingus.

“6. Svarbus būdas garsinimui ir tas: mūsų laikraščiai su daktariškais apskelbimais, o ypatingai tie laikraščiai, kurie pajieško vaikinams merginų, o merginoms vaikinų...

“7. Atlyginimą Rinkimų Agitacijos Komisija privalo gauti nuo kandidato pagal sutartį. Derybose reikia reikalauti kuodaugiausiai. “Minimum Rate” — pagal Komisijos nutarimą.

“8. Grynas pelnas Rink. Agit. Komisijos pavedama SLA. organo lėšoms apdengti”.

Ir ar žinote ką? šio laiško nenorėjo niekas talpinti. Turėjau iškolti organo redaktorių ir pasakyti jam taip:

“Aš esu organizacijos narys. Tu esi tos organizacijos organo redaktorius. Aš moku į organizacijos išdą 7c. kas mėnuo už organą. Tau organizacija moka algą, kad vestum organą ir talpintum narių raštus. Jai netalpinsi, — aš kreipsiuos į kitą redakciją, kur pasakysiu, kad tu ant organo uždėjai carišką cenzurą.”

Pasirangė, pasirangė ir... prizadėjo patalpinti. Ar patalpins — nežinau, pamatysiu.

Kipšas.

TRUMPUČIUTĖ CHARAKTERISTIKA CHICAGOS AKTORIŲ.

(Jaigu pamiršai pradžia, žiūrėk “Tėvynės” N5).

Na, gerai, dabar apie vyrus. Jų baisi daugybė. Ale iš daugybės tik apie nedaugybę tegaliu kalbėti,

Imu nagan B. Vaitiekūną. Jo sceniškoji fiziognomija pakaktinai aiški. Platumon pasidavusi figura, linijų apskritumas, platus ir judus veidas, neperskystas ir nepertirštas balsas—sakyte sako, kad jis nulipdytas komiku būti. Tai gi toks jis ir yra. Naudoties šitais jam gamtos duotais privalumais neretai gana gerai naudojasi. Momentus pataiko sugriebti. Ir tai svarbu, kad tai padaro neinstinktyviai, bet su pilna savo žinia, su pilna tikrybe, kad išplauks efektas. Kai kur net perdeda, arba, kaip iš francuziško sakoma, *šaržuoja*. Šitas dalykas daugelio scenos žinovų yra peikiamas. Tragiškuose momentuose, be abejo, yra nedaleistinas. Bet indomu, kad šaržas

(charge), *sumaniai* pavartotos komiškos figūros, nedaro blogo įspūdžio, anaipol, verste—verčia kvatoti visus žiūrovus. Nesumanus, be skones, šaržas, kad ir prajuokina mažą dalį beskonųjų žiūrovų, bet nepaliečia visos publikos, ir, žinoma, yra visai netikęs dalykas. B. Vaitiekūno šaržai ne syki esti sumanūs ir vietoje, tačiau esti ir netikusių, be aprokavimo. Pasigriebia jis tokių ten, kur visą lošimą mato einant velniop, tartum norėdamas paskutines pastangas padėti, kad išgelbėjus beskęstanti laivą. Bet nuo to laivas dar labiau paskęsta. Šitokiuose atsitikimuose B. Vaitiekūno įproty yra dar nuo savęs žodžių pridėti. Ne syki tai jis padaro, ir gerai lošimui einant. Pasekmė to visokia: esti ir bloga ir gera, žiūrint ar tinkamai ar netinkamai buvo pritaikyti žodžiai. B. Vaitiekūnas dažniausia pritaiko žodžius gerai. Tik bloga yra tai, kad jis ne vienur ant greičių lipdo nevykusius sakinius tik dėlto, kad neišmokęs gerai rolės. Jaigu jau kas indeda naujus žodžius (o tai visgi leistina tik geriausiems artistams), tai galima tik tąsyk, kuomet rolė puikiausia žinoma ir suprasta. B. Vaitiekūno gestų ir pozicijų skaičius, kad ir nemažas, bet vis gi yra aprubežiuotas. Naujų retai kada tesumano. Dėlto metasi į akis atsikartojimas to paties įvairiose rolėse. Žinoma, galūtinai susidariusiam aktoriui tai yra sunkiai išvengiamas dalykas. Tik didžiausi scenos genijai pataiko būti visuomet įvairūs, visuomet, kiekvienoj kitoj rolėje, nauji. Čia daug neišsemiamų tveriančiųjų įjėgų turi būti, o taip jau reikia ir nepaprastai lankstaus, nepaprastai greit atsimainančio kūno ir balso. Kam sulig šito yra nu skirti rubežiai, tas tik sau tinkamas roles gali žaisti.

Kaikuriuose dalykuose daugiau už Vaitiekūną yra aprubežiuotas Briedis. Ag balsas ir figura daugiau jam leistų. Tik, mat, kad tai ir kita nepakaktinai dar išmankštinta. Stoka vikrumo, lankstumo. Jausti momentus ir situacijas Briedis jaučia. Tik... „norėtųs dangun, bet nuodėmės neleidžia“. Tiesa, kai kada jis ir su „nuodėmėmis“ dangun pataiko. Tą syk tai esti labai puiku. Vienok dažniausia jis esti ne danguj, bet kur nors arti dangaus vartų, ar kur nors apie čyščių.—Dėl komiko Briedis per mažą turi judėjimų ribų nujautimą. Pataiko padaryti kelis komiškus judėjimus, tai ir visa. Tragiškoms rolėms žaisti tinka daugiau. Tik, kai tokioms rolėms, reikia daug daugiau įvairumo įsigyti. O Briedis tik kuriuos ne-kuriuos tragiškus momentus išgali gerai parodyti. Pasakymas žodžio liūdinčiu ūpu, lėtas resignavimas, prasišalinimas, ilgas gailingas žiūrėjimas, kai kur charakteringas patos—Briedžio lengviausia ir tinkamiausia atliekama. Jis lyg bevelytų, kad ir visur šitomis priemonėmis galima būtų pasivaduoti, tai visur, kur reikia ir kur nereikia, daro ilgas pauzas, reikšmingus vienodus galvos lingavimus, ir tuo būdu visur vaizdina apatišką asmenį, nors reiktų visai kitokio.

Kiek-tiek įvairesnis už Briedį yra Sankūnas. Gal būtų dar įvairesnis, jaigu turėtų tą tūlą aktorišką, sakyčiau inteligenciją, kokią turi Briedis. Mat, da-

lykas tame, kad Briedis, kaip ir Vaitiekūnas neblogai išmano, koks maž-daug tipas vaizdintina toj ar kitoj rolėje. Tuo tarpu kitiems aktoriams, taip-jau ir Sankūnui, šito išmanymo dažnai trūksta. Tai-gi su Sankūnu dedas atžagariai kaip su Briedžiu. Galėjimas būtų, bet nežinia kur ir kuomet jis pritaikyti. Imituoti Sankūnas gerai sugebi. Balsą turi lankstų. Figurą atsakančią. Tik neretai išrodo truputį lyg nesuvis aptašytas. Charakterinėse rolėse tai nieko bloga, bet pirmose ir tokiose, kurias pavadintum klasiškėmis, tai yra nemaža yda. Gerai pasimankštinius, nepatingėjus nuolat ir tinkamai gimnastiką daryti šitos ydos galima būtų nebetekti.

Daug daugiau neaptašytas yra Zolpas. Kai-kurių jis yra giriamas, bet neužpelnytai, jo judėjimai bei mastagavimai yra „mediniai“, kampuoti, nei kiek nekontroliuojami, sporadiški. Kai tokie jie yra, apie jų dailumą nebėr kas kalba. Iš aktoriškų priemonių Zolpas, kiek esu pastebėjęs, vartoja tik „Kavaliarišką“ dzirgšterėjimą kojom, tikį-jau linkterėjimą ir prie širdies rankos spaudimą. To būtinai permaža. Su tokiais ginklais išėjus karėn, nieko neiškariausi. Be to, Zolpo balsas yra silpnas ir nelabai malonaus tembro. Balso atmainų maža, dikcija neaiški. Tad kalba visai monotoniška. Scenoje Zolpas yra grynas naujokas, situacijų nesutveria ir jose nesiorjentuoja.

Šią žiemą dveita sykių pasirodė scenoje naujas aktorius, Prušinskas. Apreiškė vikrumą, lankstumą, tūlą apštį judėjimų. Rodos, nebloga medžiaga, tik reiktų ją gerai išdirbti. Sutvarkyti perdidelį kabaldziavimos, o ypač dikciją ištaisyti, nes ji suvis bloga: kalba suburdamas ir nurydamas žodžius ir dar taip-tarytum turėtų burnoje bulbą. Tai žinoma, paeina iš to, kad žmogus niekad nebuvo oratorium nei aktorium, o kalbejęs tik kambaryj, kur reikia tik tiek žioties ir balso leisti, kad išgirstų už dviejų-trijų žingsnių sėdįs draugas ar svečias. Suvis kas kita teatre: čia reikia, kad balsas būtų girdimas ir kalba būtų suprantama už šimto žingsnių. Tai ir žioties čia reikia kitaip ir balsas kitaip leisti. Daug mažiaus, bet vis gi ta pačia liga serga F. Butkus. Jo ištarimas žodžių kartais yra gan neaiškus ir truputi su nosbuviniu charakteriu. Balsas netoli pasiekia, bet tai rasi todėl, kad jis nėra labai tvirtas. Kartais, smarkiaus kalbant, net riksmo notelės esti girdimos. Balsoatomainų pas F. Butkų ir-gine daug. Judėjimai maž-daug suvaldomi, neaštrūs. Įvairumo galėtų būti daug daugiau, ne tik keletas gestų Butkaus tėra vartojama. Butkaus imitativės įjėgos truputį bukokos. Scenoje vis-gi moka būti vietoje ir tuo daro gerą įspūdį.

Reiktų dar apie vieną kitą parašyti, bet atleiskite, jau patingau. Jaigu kas norėtų sau pamokslo, tai tegul viską, kas čia mano jau pasakyta apie visus, ima ir pritaiko prie savęs. O jaigu kas nenori pamokslo, tai tegul džiaugias, kad patinęs neberašau. Bet, jaigu kas nenorėjo ir gavo, tai tegul kusia užmiršta.

Jūsų tas pats

Ta

Peržvalga.

× *"Svečiai" iš Lietuvos ant Scenos.* "Lietuvoje" (N6) p. Jo. Viskas rašo, kad "Dramatiškas Chicagos L. S. S. kuopų Ratelis, vas. 4 d. Hull House teatre vaidino K. Jasiukaičio triveiksmę "komedią" "Svečiai iš Lietuvos." Siužetas tam veikalui—tai apsilankymas kun. Tumo ir Olšauskio Amerikoje. Reiškia, kaip rusai sako—"dienos klausimas"—"na zlobu dnia." Apie patį veikalą recenzentas rašo:

"Kaip šį Jasiukaičio veikalėlį užvadinus, sunku išgalvoti: lyg tai būtų satyra, lyg burleskas, lyg serioziškas dalykas, lyg nonsensas... Veikalėlio idea pajuokti tulas chicagiečių lietuvių grupes už jų laižymąjį svečiams nebuveliams..."

× *Literatiškos Naujybės.* Tame pat "Lietuvos" numeryje p. Vaidevutis praneša lietuvių visuomenei,

"... o ypač tiems, kuriems labiau rūpi tėvynės reikalai, t. y. gerbiamsiems publicistams ir šiaip jau mūsų tautos veikėjams, jog pastarose dienose užbaigiau versti lietuvių kalbon plačiai žinomą vokiečių garsaus mokslininko ir veikėjo D-ro Emil Loeblio trijose knygose veikalą: "Kultura ir Spauda."

Šį veikalą, kaip toliau rašo p. Vaidevutis, išleisianti "Lietuvos" išleistuvė.

× *Bankierius teisiamas.* S. V. Distrikto teismas Chicagoje netrukus teis "lietuvišką" bankierių, Geo. Pupausky etc., veikusių ir tarp lenkų. Jis yra kaltinamas, anot "Lietuvos" už siuntinėjimą pačtu cirkuliorių, kuriose siūlė žmonėms pirkti aitvarus, monus ir gyduoles. Šis "lietuviškai—lenkiškas" bankierius plačiai garsinosi mūsų laikraščiuose šiais vardais: Geo. Pupausky & Co., Jos. Harmon, H. I. Smith, Jos. Tvardovski, Magic Supply House, The Real Magic Apparatus, Faust Novelty House, Mrs. Pupa, Magician.

Žinoma, šio biznieriaus kišeniu plaukė ir pinigėliai, ypatingai tų, kurie myli "štukas."

× *"Šerno Muzikališko Fondo"* nariai 1 d. vasario turėjo metinę sueigą, kurioje svarstė kur Fondą paskirti, nes, nors Fondas esąs ir pageidaujamas, negalys savistoviai gyvuoti. Įnešta pasirinkti kurią iš šių draugijų: Čiurlionies fondas, Chicagos Draugijų Sąjunga, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir "Aušra". Nutarta prisiglausti prie "Aušras." ("Liet." N6).

Lietuviai Amerikoje.

Redakcija pasilieka sau tiesą trumpinti ir taisyti korespondencijas.

Waterbury, Conn.

11 vasario Lietuvos sūnų draugija savo mėnesiniame susirinkime, paskyrė iš kasos \$25.00, ir nuo susirinkusių draugų surinko \$14 su centais sušelpimui Lawrence straiikių. Beto, išrinko dar komisiją, kuri pakalektuos pas vertelgas ir šiaip gyventojus kiek kas išgali. Gerai būtų kad ir kitos draugijos medžiagiškai paremtų kovotojus už duonos kąsnį, tai tikrai parodytų meilę artimo ir žmoniškumą.

Tą pačią dieną vakare, buvo 11 kuop. S. L. A. nėpaprastas susirinkimas, kur turėjom užbaigti konstitucijos projekto klausimą, bet kad iš 200 su virš kuopos narių susirinko tik devyni ir tai vėliau, ne kaip reikia (tai nedovanotinas apsileidimas). Likosi tad konstitucijos projektas skaitytas atskirais punktais (išskiriant pašalpos skyrių). Nutarta laikyti kitą susirinkimą 25 vasario 7 val. vakare, kur bus plačiau apkalbama pašalpos skyriaus reikalai, ir manoma, ilgai nelaukus, pradėti vykdyti gyveniman, nes daugelis to reikalauja, kad pašalpos skyrius būtų investas nelaukiant nė seimo; visas konstitucijos projektas bus galūtinai nubalsuotas 25 d. vasario.

7 prieš 8 d. šio mėnesio naktį iš nežinomos priežasties užsidegė Kudirkos tvartas; gaisre žuvo keturi arkliai: 2 bučerio Baltrušio, ir 2 Peniko — duonkepių bendrovės.

J. Azunaris.

So. Chicago, Ill.

33 T. M. D. kuopa 28 d. sausio parengė vakarėlį p. Olšauskio svetainėje. Vakarų programos buvo šitoksai. p. Elena Puišutė deklamavo "Kur tėvynės mus rubežiai"; kalba p. S. Tananevičius, iš Chicagos, apie draugijų naudą ir reikalingumą rašyties į draugijas; jis kalbėjo taip gi apie Lietuvos praeitį ir apie lietuvių narsumą ir drąsą kovoje už laisvę, tiesas ir kalbą; nupeikė tuos jaunikaičius ir mergeles, kurie drovisi savo tėvų kalbos, ją niekindami griebiasi kitų kalbų ir pagalios pamiršta savo prigimtąją ir neišmoksta tinkamai svetimscios. Beto kalbėjo apie mūsų merginas, maž tesirūpinančias savo būsimu gyvenimu moterų ir motinų rolėse, o daug pašvenčiančių laiko bėginėjimui gatvėmis. Kalba susirinkusiems labai patiko. Toliau deklamavo p. M. Puišutė: "Kur Nemunas banguoja". Sekančiai kalbėjo p. Jurgelionienė apie moterų klausimą. Ji kalbėjo apie moterų padėjimą kitose viešpatystėse ir ragino So. Chicagos moteris prisidėti prie Chicagos Moterų Apšvietos Dr-jos. Publikai nelabai tepatiko, kad p. Jur-nė per greitai kalbėjo: daug ko nebuvo galima pagauti. Toliau deklamavo p-lės M. ir E. Puišutės, p. S. Kvietkauskas paskaitė monologą.

Reikėtų priminti, kad ir mūsų kampelio žmonės nesišalina nuo susirinkimų; tik reikia drąsiau jų tarpe pavesti agitaciją, ir tuo būdu sustiprėtų visos čion esančios draugystės ir kuopos. *Reporteris.*

Vietinės žinios.

Brooklyn, N. Y. 4 d. vasario T.M.D. 3 oji kuopa buvo parengusi paskaitas. Skaitė V. K. Račkauškas: "Diogenes, jo gyvenimas ir mokinimas"; paskaita prasidėjo 3 val. 30 min. po pietų.

Tuo pačiu laiku (trečios durys nuo T. M. D. parengtos paskaitos) buvo ir-gi paskaita, kurią parengė bendromis spėkomis 54-asis Siuvėjų Unijos Skyrius, Apšvietos Dr-stė ir 19 oji L.S.S. kuopa. Skaitė dr. J. Kaškevičius: "Vaikų penėjimas". Tų pačių 3-jų

draugijų pastangomis atsibus paskaitos kas nedėdienį per visą gavėnę. 11 d. vasario skaitys p. Perkunas: "Darbininkų unijos senovėje, viduramžiuose ir dabar"; 18 d. vasario skaitys p. Herman—Purvis: "Kaip Am. Jungtinės Valstijos rėdosi ir tvarkosi".

Reikia pastebėti, kad ir nenorėdamas žmogus nusistebi, dėlko tos lekcijos abiejų rengėjų parengiama vienu laiku. T. M. D. parengia ant 3 val. po pietų nedėdieniais po N101 Grand str.; Apšvietos Dr—stė ir kt. ir gi tuo pačiu laiku, po N91 Grand str. Juk iš klausytojų gali rasti ne vienas, kurs norėtų paklausti ir vienur ir kitur. Ar nebūtų galima vieniems rengti po pietų, o antriems vakare? Daugiau ir publikos susirinktų ir iš paskaitų būtų didesnė nauda. Jai taip daroma, kaip dabar, dėl varžytinių už pirmybę, — tai labai papeiktina; o jai iš nesusižinojimo — tai rengėjams reikėtų tarpu savęs susižinoti ir įvesti tinkamesnę tvarką. Ypatingai reikia rengėjams tarpu savęs susižinoti ir susitvarkyti jau ir dėlto, kad prakalbos, paskaitos ir tt. visados yra rengiamos ne rengėjams, o publikai; tatau mes turėtume visur ir visados atminti, o pamatę kad ir nenoromis įvykusias varžytines viešuose, kaip šis, darbuose, kur einasi apie žmonių švietimą, turime patįs susiprasti taikos kelius ir varžytinių vengti. Kitaip geras darbas teatneš pusę tos naudos, kurią gali ir turi atnešti.

Iš visur.

Vokietijos Reichstago vyriausybė. 10 d. vasario naujasis Vokietijos Reichstagas išsirinko sau valdybą, kurion pateko: prezidentas dr. P. Spahn, vadovas klerikalų centro partijos (gavo 196 balsus prieš Augustą Bebelį, gavusį 175 balsus); pirmasis viceprezidentas P. Scheidemann, socialistas; antrasis viceprezidentas dr. H. S. Paasche, tautiškos liberalų partijos narys.

Naujas išradimas. Londono pašte bandoma naujai išrasta mašina, su kuria manoma pavadoti pašto ženklelius (stampas). Į tam tikrą skilutę įmetama penas ir mašina atmuša ant laiško raudoną žymę, kuri pašto bus pripažįstama vietoje pašto ženklelio.

Airijos autonomija (home rule). Londono "Daily Chronicle" paduoda žinias apie tai, koku būdu Airija tvarkys savo naminius šalies reikalus. Pirmučiausia kalbama apie pirklybą tarp Anglijos ir Airijos; pirklyba turėsianti būti visai liuosa. Airiųjų parlamentas susidėsias iš dviejų rūmų: vienas (legislative council) iš 50 narių ir antrasis (legislative assembly) iš 103 narių. Bet, Airija, kaip ir dabar, bus reprezentuojama ir Anglijos parlamente tik sumažintame atstovų skaičiuje. Airijos parlamentas neturės kontrolės ant laivyno, armijos ar milicijos, užsienio politikos, pinigų mušimo; jam taip gi uždrausta busią steigti ar skelbti kokią nors religiją ar abelnai kištis į religiškus šalies dalykus. Pagalios, iš to suprantama, kad Airijos parlamentas per 12 metų bus kontroliuojamas Anglijos imperiškos valdžios.

Iš Amerikos.

Eina kova. Prieš rinkimus Sav. Valstijų prezidento, kurie įvyks šį rudenį, iškilo kova tarp kandidatų, partijų statomųjų. Buvęs prezidentas Roosevelt, karštai rėmęs dabartinio prezidento Tafto kandidatūrą pereituose rinkimuose, šiais metais stoia prieš Taftą ir šiomis dienomis apsiėmė keliauti į Ohio valstiją, kad ir ten kalbose nurodyti netikumą Tafto politikos.

Turės numirti. Baptistų kuningas Clarence V. T. Richeson, kurs nunuodijo savo sužadotinę, kad apsviesti su kita, turės numirti elektriškoje kėdėje tuoj po 10-ai d. geguzės mėn. Daryta daug pastangų, kad tą "kulturišką" žmogudį išgelbėti nuo mirties, bet, matoma, nieko iš to neišeis.

Šis bei tas.

Milžinas-gyvunas. Apielinkėje Munce, Indiana vals., 201 iškasta iš žemės kaulai milžiniško žvėries; kaulai nugabenta pas veterinarų daktarą F. L. Botkin. Žvėris, anot dro Botkino, turėjęs būti 50 pėdų ilgio ir atsakančiai sulig algumo augštas. Vienas jo dantis turi 7 colius ilgio ir 3 colius storio. Dr. Botkin tvirtina, kad tas žvėris nepriklauso prie mastodontų rūšies.

Didžiausie gaisrai Amerikoje ir dėlko jie kilo.

1.—1866 m. didelis gaisras sunaikino miestą *Portland, Me.*, kilo nuo fejerverko, eksplodavusio varinių daigtų dirbtuvėje. 2 tūkstančiu žmonių likosi be pastogės, sunaikinta 25 milijonų dol. vertės savasties.

2.—*Chicago'je*, Ill., 1881 metuose, gaisras apėmė 5 keturkampes mylias, sunaikinęs savasties ant 165 mil. dol. vertės. Gaisras kilo neturtingų darbininkų apgyventoje miesto dalyje. Priežastis: Mrs. Leary's karvė išvertė degančią lempą.

3.—Celluloidinių daigtų sandėlis buvo priežastis *Baltimore's* gaisrui, 1904 m. Nuostolių padaryta 150 mil. dolarių.

4.—1906 m. San Francisco gaisras paliko 250 tūkstančių žmonių be pastogių; nuostolių padaryta 350 mil. dol. Gaisras iškilo nuo drebėjimo žemės; būt buvę galima gaisrą sustabdyti, jai ne tai, kad daugelyje chemiškų daigtų fabrikuose ir kerosinos sandėliuose buvo neatsargiai laikomi degamieji daigtai.

5.—*Bostono* gaisras, įvykęs 1872 m., apėmė 100 akierių plotą ir pridarė 70 mil. dol. nuostolių į prasi-dėjo gyvoje "biznio" vietoje, kur buvo sudėta daug degančios medžiagos.

6.—1908 m. gaisras apdegino miestelį Chelsea, Mass., pridarydamas 6 mil. dol. blėdies. Kilo skudurių sandėliuose.

7.—1904 m. gaisras, apėmęs 50 akierių plotą, Toronto'je pridarė nuostolių 70 mil. 500 tūkst. dol.; kilo popieriaus krautuvėje.

Didžiausias pasaulėje kiaušinis. Dabar New Yorko zoologiskame muzėjuje randasi išstatytas didžiausias pasaulėje kiaušinis išmirusių didžiųjų paukščių, gyvenusių pietinėje dalyje Madagaskaro. Jie vadinama aepyornis. Į aepyornio kiaušinį sutelpa du galonai vandens; jis šimtą penkiasdešimts sykių didesnis už vištos kiaušinį. Lukšto storis — 1/2 col., ilgas—32 col., gi per vidurį—26. Išstatytasai kiaušinis—visai čielas ir pusėtinai gerai susitaupęs, geltonos spalvos; baltimas ir trinys pavirtę į dulkes, kurios ima birti per skilutes, jaigu tik drūčiau sujudinama kiaušinį. Aepyornis, kaip ir Moa Naujoje Zelandijoje, likosi išnaikinti ten gyvenusių žmonių. Keili šimtai metų atgal juos galima buvo užtikti būrių būriais pietinėje dalyje Madagaskaro. Buvo rasta gana daug groblių tų paukščių, bet-gi čielo skeleto iki šiol nesudaryta. Iš atkastųjų kaulų galima tik numanyti, kad jis turėjo mažus sparnus ir ant kojų po tris pirštus. Madagaskaro gyventojai per tūlą laiką tų didelių milžinų paukščių kiaušinio lupeną naudojo visokiems naminiams reikalams. Europiečiai tuokart tedasizinojo apie tuos didžiuosius kiaušinius, kada Madagaskaro gyventojai, atėję pirkti vyno, atsivežė tuos kiaušinių lukštus, kad į juos supylus nupirtąjį vyną—romą. Ir tiktai trys ar keturi tų kiaušinių likosi parvežti civilizuotam pasaulin. Aprašomasai kiaušinis—tai didžiausias ir geriausiai bei saugiausiai užsilikęs. ("V. Z.") B.

Moterų skyrius.

Naminiai reikalai.

Nors ir matome laikraščiuose įvairius straipsnius, vienok apie naminius reikalus iki šiam laikui neteko nieko užtėmyti, todėl neprošali šį-tą pažymėti.

Pirmų-pirmiausia, pavelykit paklausti, kiek šiandien yra moterių, kurios sistematiškai arba ant vertelgystės pamatų veda savo naminius reikalus? Ar mės už savo išleistus piningus suteikiame savo šeimynai priderantį maistą, apvalkalą ir t.t.? Ar neišaiškovame bereikalingai taip sunkiai uždirbtus piningus? Jai į tuos klausimus atsakysi "nežinau", tad klausimas, kodėl nežinai? Ar-gi neaišku, kad už savo piningus privalome gauti ir tokios vertės prekę; o kad tai atsiekti, privalome vesti savo naminius reikalus ant vertelgystės pamatų.

Pasaulės ekonomistai mums rodo, kad didesnė pasaulės turtų dalis vyrų uždirbama, bet, imant dalyką iš kitos pusės, matome, kad didesnė dalis to uždarbio praleidžiama moterių; o ar jos nors sykių pamastė apie savo išlaidas?

Geras vertelga, kuriam rūpi pasisekimas, žino iki vienam centui savo įėjimas ir išėjimas kiekvieno krautuvelyje skyriaus. Jisai žino, kur galima daugiau išleisti ir kur ir ant kiek išlaidas sumažinti; kokiam vertelgai nereikia valandas laiko sujieškojimui reikalingo adreso, bill'os arba kitko, nes pas jį viskas taip su-

tvarkyta, kad, reikalui prisiėjus, jis žino, kur jieškoti reikalingąjį dalyką.

Antras dalykas: vyrai paprastai daug daugiau atsiekia savu darbu dėlto, kad pas juos yra daugiau sistematiškumo. Moteris, taip sakant, yra labiau nerviškos; jos išaiškvoja daug laiko, energijos ir proto menkos vertės reikalams todėl, kad jos neturi jokio sistematiškumo. Ar daug turime moterių, žinančių, kiek joms reikia į metus piningų už maistą savai šeimynai užlaikyti? Kiek yra moterių, žinančių, kiek į metus išleidžiama piningų kurui ir drapanoms? Dauguma vyrų paveda savo uždarbį moterims, pasitikėdami, kad jos jų uždirbtus skatikėlius išmintingai ir sąžiningai suvartos, bet ar visuomet taip yra daroma? Pažvelgkime aplinkui, o pamatysime, kad mūsų tarpe yra labai maža dalelė tokių moterių, kurios moka išmintingai ir sąžiningai vesti naminius reikalus.

Ona.

Pirmoji kooperatinė Lietuvos moterų draugija Kaune.

Su pasigerėjimu galima matyti, kaip Lietuvos, ypač Kauno moterų susipratimas milžiniškai eina pirmyn. Dešimts metų atgal, rodos, nebuvo Kaune nei vienos susipratusios moteries; šiandien jų matyti nemažas būrelis. Ir kas įdomesnia, kad to iš karto nedidelio būrelio sąnarės, nors turi labai daug įvairių-įvairiausių neatidėtinų užsiėmimų, priedermių, pareigų, suranda vienok užtektinai laiko visuomenės tėvynės labui. Ačiu jų susipratimui, veiklumui, įvyko anais metais puikus Lietuvos moterų seimas Kaune; joms vadovaujant, gražiai veikia Š. Zytos tarnaičių ir L. K. Moterų Dr-jos su savo įstaigomis; ačiu Lietuvos moterų susipratimui, šiandien su tikru pasigerėjimu galima žiūrėti, kaip lietuvės ir lietuvaitės rašo nevien laiškelių, bet ir straipsnius, ir kningas; kaip jos daro paskaitas: kaip kai-kur jų yra net išėjusios augštesnius mokslus, turi daktarų, gamtinių, mokytojų ir kitų mokslo žmonių laipsnius. Tas Lietuvos moterų susipratimas ir veiklumas beveik kasdien matyti augte auga. Jis labai džiugina Lietuvos piliečius, kuriems rūpi mūsų visuomenės-tėvynės labas.

Vienas iš daugelio pastarųjų laikų įvairių-įvairiausių mūsų krašto moterų susipratimo ir veiklumo apsiėmimų yra nauja, tik ką valdzios leista, kooperatinė Lietuvos moterų vartotojų Draugija, vardu "Gražybė", Kaune. Ši draugija benebus tik pirmoji nevien Kauno padangėje, bet visoje Rossijoje. Jaigu Lietuvos moteris mokės ją pastatyti kaip reikiant ant kojų, didelės jos susilauks garbės nevien tarp savųjų, bet ir kitur.

Visos vartotojų draugijos iki šiol buvo vyrų rankose. Moteris mažai tedalyvavo jose: tokios vartotojų draugijos, kurios įkurėjomis ir vedėjomis būtų moteris, mūsų krašte ir apylinkėje nebuvo girdėta.

Tą pirmąją—Kauniškę kooperatinę Lietuvos moterų vartotojų Dr-ją pagimdė, kaip ir visas kitas,

gyvas reikalas—ir moterų susipratimas. Iki šiolei, subatai užėjus, tokiam dideliame mieste, kai Kaunas, nėra nei vienos krautuvės, kurioje galima būtų nusipirkti sau adatų arba kitų daiktų,—tai viena,—antra, visame mieste nėra nei vienos krautuvės, kamė galima būtų surasti mūsų krašto—tautiškų išdirbinių k. a. drobių, mylų, čerkasų, rankšluosčių, stalandangčių ir daug kitokių dalykų, kuriuos dirba mūsų sesės-lietuvės ir lietuvaitės. Tai-gi šiai spragai prašalinti Kauno moteris: P-lė K. Jerzykevičaitė, "Saulės" Būgalterijos kursų užveidėtoja, didelė vartotojų draugijų šalininkė; p-ni M. Naujalienė, — Motinų Sekcijos Sekretorė,—prekybos šalininkė; p-lė J. Stanelytė "Saulės" Seminarijėles užveidėtoja—L. K. Moterų Dr jos Pirmininkės pagelbininkė; p-ni E. Vaitkevičienė—dabartinė L. K. Moterų Dr-jos Sekretorė ir p-lė Teresė Kabelinskaitė—L. K. Moterų Dr-jos Pirmininkė, pasiruošė įkurti Kauno moterų vartotojų Dr-ją, vardu "Gražybė." Pirmieji žingsniai joms pasisekė, nes sutaisiusios įstatus išgavo jau nuo valdžios jų užtvirtinimą. Minėta Dr-ja mano užsiimti prekybos pakėlimu Lietuvoje. Už įsirašymą "Gražybės" Dr-jon paskirta imti po 50 kap.; pajus 10 r.; įmokėti galima dalimis; sąnariais gali būti ir vyrų lygiomis sąlygomis. "Birutė."

Redakcijon prisiūsta.

JAUNIMAS, sausis 1912 mt. Turinys: Griovimas ir statymas — Vidūnas; Darbelis — Vidūnas; Apžvalga — Vds.; Pasikalbėjimai — Vds.; Nauji raštai.

Redakcijos atsakymai.

p. *Nemunas*. Talpiname, ačiu. Malonėkit prisiūsti daugiau. Jai rašote dažnai—neslėpkite, nes beslėpiant gali užgesti kibirkštis; ji reikia gaivinti, auklėti, kad iš jos susikurtų ugnis. Lauksime.

p. *J. Azunaris*. Ačiū už žinias. Suspėjome sunaudoti. "Tėvynės" redakcija negavo Jūsų (11-os) kuopos nė rankraščio apie "Konst. Komisiją", nė iš "Kovos" Jūsų protesto prie Bagočiaus straipsni "Dirbt ar sklaidyties". Nežinome dėlko mums tai nepri-duota.

Juokeliai.

Senbernis su Jaunavedžiu.

— Noriu apšvesti...—dejuoja Senbernis prieš Jaunavedį, pirmu sykiu su juo pasipažinęs prie stiklelio.

— Siųsk į laikraštį pajieškojimą...—patarė Jaunavedis.

— Kad laikraštiniškai—baidyklės nutarė nebe-priimti... o dar rimtais pasivadina...

— Siųsk į "Kelevį" arba į "Laisvę".

— O ar pasiseks?

— Žinoma, iš patyrimo sakau... Aš pernai apšvedžiau per laikraščio tarpininkystę...

— Na kaip, ir nesigaili?

— Visai nesigailiu...

Ilgai jiedu šnekučiavosi. O kada, stiklelis po stikleliui, jiedu pasilinksmino— Jaunavedis ir išplepėjo Senberniui:

— Kad tu daug ant sykių ir klausai apie manąją, ar graži, ar gera, ar turtinga? Na, tai pasakysiu: graži lyg Telšių Pliumpė, pikta lyg Šatrijas Ragana, o turtinga lyg Baisogalos Plikė... Per laikraštį neįeiko sau vaikino nė gražioji, nė geroji, nė turtingoji...

— Tad kam tu man patari garsintis, aityvare tu!

— Nusiplikiau aš, tad gal ir tu nusiplikysi!...

Nugirdėjo *Kipšas*.

* * *

Be atsakymo. Mokykloje kuningas išguldinėje Šventąją historiją. Papasakojęs apie tai, kad po tvz-nui beliko ant viso svieta tiktai keturi vyrai: Nojus, Semas, Chamas ir Jafetas, šiaip užbaigė lekciją:

— Nojus pasimirė, sulaukęs žilos senatvės. Nuo jo vaikų paeina visi žmonės pasaulėje. Nuo Semo—žydai, nuo Chamo Afrikos juodieji gyventojai, o nuo Jafeto — mės, baltieji žmonės.

Tada vienas mokinių pasikėlė ir klausia:

— O nuo ko paejo raudonieji Amerikos žmonės?

Mokytojas supyko ir šušuko:

— Sėsk! Tavęs nieks neklausia!

Taip mokinio klausimas ir likos be atsakymo.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Plymouth, Pa. 37 kuopos susirinkimas atsibus nedėlios vakare, 7-tą valandą tai yra 18-tą dieną šio mėnesio 1912 m., name Jurgio Metelyno 139. Commercial Alley. Visus užkvičiame susirinkti. Sekr. Jonas Simanavičius.

Kensington, Ill. 139 kp. laikys mėnesinį susirinkimą 24 vasario 7:30 vakare; svetainėj po no. 341 Kensington ave. Bus nominacija į Centro valdybą taip-gi bus per balsavimas Konstitucijos ir rinkimas kuopos valdybos. Tai-gi širdingai kviečiami nariai beskaitlingiausia susirinkti nepamirškite atsivesti ir naujus prašy-prie vietinės kuopos. J. Orinikaitis.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopos privalo platinti Susivienijimo išleistas ir garsinamas kningas! Sau dirbsite, ne kam kitam!

Kell on į Europą. Kun. J. Žilinskas. 52 puslapiai, čiesia — 10c. S.L.A. sąnariams — 5c.

Kiekvienas iš mūsų atkeliaavo Amerikon [iš] Europos, ir daugelis važiavo iš Amerikos Europon, bet retai kas savo kelionės įspūdžius sumezgė savo atmintyje ir pasidakino su kitais. Taip padaryta yra viršiaus įvardytoje kningeleje, kuri yra skaitytina visiems. Kningelė dalinasi į šiuos skyrius: 1) Pradžia kelionės; 2) In Londoną; 3) Paryžius ir Paroda; 4) Lietuviškas skyrius (parodoje); 5) Kiti prietikiai; 6) Prūsose; 7) Prūsų Lietuvių padavimas apie Rambyną (eilės).

Tėmykite: kningutė lešuoja tiktai..... 10c
S.L.A. sąnariams net..... 5c

Piningus siųskite Sekretoriaus-Kningiaus vardu:

A. B. Strimaitis,

307 West 30th street,

New York, N. Y.

Atida ne ukėsams Suv. Valst

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiskos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ukėsos. Kur ir kada galima paduot prašymą. 3 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsystės popieras. 4 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai x daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė košam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kalna 25 centai. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court, POTTSVILLE, PA

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johan. Balušaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Mariams SLA. knygos už puse kainos.

Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
Diedai ir Grazina, pusl. 61	25 c.
Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
Girinkas Pasakarnis	25 c.
Jonas iš Kempės ir Silka, pusl. 24	10 c.
Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
Kuomi žmonės gyvena, pusl. 56	15 c.
Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
Našlaitė Drama keturių veiksmų	10 c.
Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
Politiškoji ekonomija	25 c.
Prazuvo.	10 c.
Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba)	\$1.00
Dirva, pusl. 123, 1898 m., vienas num.	75 c.
"Tėvynės" komp., 1896, 1897, 1898, 1899 m. po	50 c.
"Tėvynės" kompl., 1909, 1910, 1911 m. po	\$1.00

KNYGIUS:

A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. New York City.

**Vienatinė ir seniausia lietuviška
AGENTURA.**

Siunčiam pinigus ir šifkortes

Parduodam **Šifkortes** ant visų linijų geriausių ir greičiausių laivų į Europą ir iš Europos. Išvažiuojanti čia gali gauti laivą kada tiknori. Atvažiuojanti gauna iš čia šifkortes su lietuviškais pamokymais, kaip reikia važiuoti, kaip kelionėje apsaugoti nuo apgavikų, kurie atvažiuojančių tankiai pinigus išvilioja. Kas iš čia turi pirkęs šifkortę, tas niekuomet kelionėje netur keblumo jei tik yra sveikas ant akių.

Siunčiam pinigus į visas dalis svieto saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

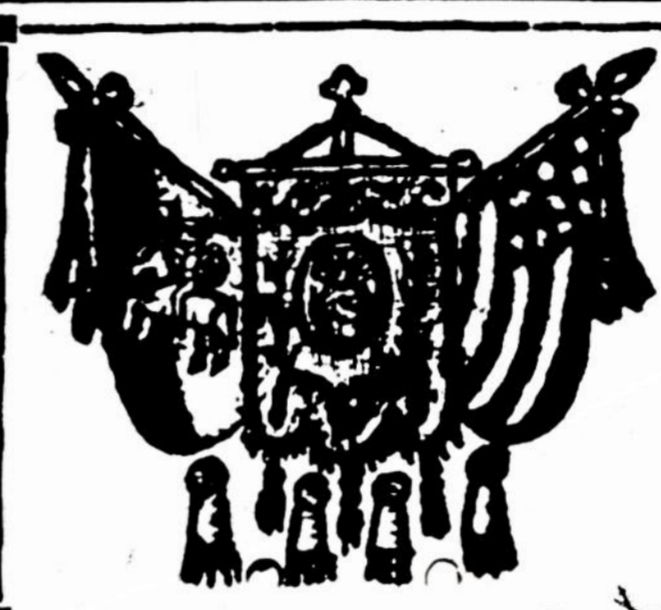
OFISO VALANDOS: Paprastoms dienoms nuo 8 iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

Padarom visokius rejeentalnus dokumentus pav.: Doviernastis, Kontraktus, Testamentus, sukolektuojam dalis Lietuvoje ir atimam į Ameriką. Padarom Aktus Rejeentalnus delei žemės ir kitų priklausančių savasčių. Tą viską darome su Konsulio paliudijimu.

Malonų Lietuviai! Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūsų, o visame busite kuoteisingiause aprupinti.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 Grand St. - - - - - Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVĖ.

Guodotinos tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniskas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklellus, kepures ir merszalkoms pardedus, teipgi visus bažnytinius aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.
1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia Gyduolė nuo Strenų skaudėjimo Degimo krutineje Galvos skaudėjimo Kateros Užsišaldyme Neuralgijos nuo Gierklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutineje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kolų.

Ypatingos Gyduoles.

Jūsų sergante užsienėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbet nė daktaras, o ligonbucliai, arba paslaptingoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvasį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesidėk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiysi geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt ličiškus stačiai pas mane pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo nes kitip negausi atsakymo. Teipgi mūsų reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbt nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigira šykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant paktavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekviera nusipirkti ir nereikalaujant išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tase aplinėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarby ir parduokitė mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mūsų gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.